

Közös jelenlét

Ha az ember idevalósi, nem teheti meg, hogy fürediségét csak úgy, önmagában éli meg. Ez a táj harmóniában él a többi településsel, valamilyen kapcsolata van, történelmi időkre visszanyúlva, vagy újmódi kötődésben kiélve. Mondjuk Tihany, amely a legendás, egymást boszszantó falucsúfoló, mára jóízű anekdotává nemesedett tréfán kívül összekötődik a szőlő- és borkultúrája, a pincéi és vendéglői révén. Mint a Ferenc pince, vagy az egyre hatásosabban színre lépő Kogart galéria, amely egyfelől őrizi Borsos Miklós Fürednek is fontos hagyatékát, de kiállításaiiban szervesen kapcsolódik a füredi tárlatokhoz, mint pl. a Vaszary-bemutató. Paloznakról nem is beszélünk, nagyon ravaszul társulnak sok-sok füredi eseményhez. Így aztán egyfelől gazdagodnak a programjaik, másfelől viszont a füredi kínálat így még hatásosabban van jelen. A nyári események, a borhetek rendezvényei és még sok minden más ezer szállal köti össze ezt a két települést. Arácsot nem merem külön említeni, mert bár ugyan lakóiban nincs önálló szándék, de a helyi közösség Arács-tudata olyan erős, hogy abból más település gazdagon meg tudna élni. Az arácsiak is figyelik a város programjait, kötődnek hozzá, kiegészítik a maguk hagyományainak fontos eseményeivel, vagy újakat hoznak létre. Kicsit távolabb lépve, mindig meg szoktam említeni Balácát. Sokan nem tudják még Füreden sem, hogy ott a közös római kori emlék egyik legnagyobb hazai példája található, a villagazdaság, ami kötődik ahhoz az igazolt füredi római hagyományhoz, amely ennek a városnak az időben mélységét jelenti. S folytatathatnám még tovább e közös jelenlét jeleit, főleg így szüretidőben, amikor a mindenhol megrendezett szüreti felvonulások (lehetnének igényesebbek) és mulatságok (lehetnének színvonalasabbak), e táj legnagyobb összekötő hagyományát jelentik: a közösen végzett emberi munka nagyszerűségét.

Praznovszky

Fürediek Göteborgban

Európa második legnagyobb könyvvására a múlt hétvégén zárult Göteborgban. Magyarország volt a díszvendég, és Balatonfüred is lehetőséget kapott a bemutatkozásra. Naponta több ezren fordultak meg a magyar étel- és kertszínpad előtt, amit a kétemeletes könyvvásár épületének felső szintjén helyeztek el. Ezen a színpadon tartottak a balatonfüredi delegáció tagjai a városhoz kapcsolódó angol nyelvű előadásokat. A színpad mellett egy kis Balaton-pavilon is épült. Egy szép régi borospince képe elé Balaton-felvidéki környezetet varázsoltak: egy dombon három sor valódi szőlő futott föl, a tőkéken érett fürtök is lógtak, a szőlők előtt egy rönkasztal állt padokkal. Balatonfüredi borászatok szőlőpréssel, hordóval és különféle borászati eszközökkel segítették a megjelenést.

Eredményesnek ítélte Balatonfüred részvételét a göteborgi könyvvásáron Bóka István polgármester, aki pénteken, a magyar pavilon megnyitóján köszöntötte a vendégeket.

Régi borospince előtt mutatkozott be a Balaton-part

– Érdeklődéssel és szeretettel fogadtak bennünket, és kíváncsiak voltak szűkebb régióinkra is. Örömmel kóstolták a magyar borokat és sajtókat, szívesen lapozgatták a turisztikai kiadványokat. Úgy éreztük, hogy helyünk van a vásáron: a mi kisvárosunk óriási szerepet vállalt a kortárs magyar irodalom támogatásában: költőversenyt szervezünk, irodalmi folyóiratunk van, kortárs szerzők könyveit jelentetjük meg, nálunk működik Közép-Kelet-Európa egyetlen fordítóháza, ahol a világ sok-sok nyelvére fordítják a szerzőket. Úgy állítottuk össze a programot, hogy megmutassuk ezt a fantasztikus kultúrtáját, ahol élünk: kínáltunk egy kicsit a gasztronómiából, a turisztikai lehetőségekből és a kultúrából is. Ez utóbbit Tavasz Adrián, a Frankfurti Egyetem docense révén, aki két nagy sikerű előadást tartott Füred kulturális kapcsolatairól, ahol szóba került Hamvas Béla, a Tagore sétány fái és a Nobel-díjasok is.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Arácsi szüret

Lapzártánkkor tartották Balatonfüreden a szüreti fesztivált. Két héttel korábban azonban az Arácsért Alapítvány szüreti ünnepén (képünkön) mindenki hozta a közösbe a szőlőt, hogy novemberben, Márton-napon együtt kóstolhassák meg majd a helybeliek Arács borát. A közös szüreten a Kerek-erdő óvoda adott műsort, lehetett frissen préselt mustot kóstolni, a háziasszonyok pedig pogácsával, süteménnyel kedveskedtek a megjelenteknek

Új létesítmény épült a Koloska patak mellett

Befejeződik az utánpótlás-sporttelep fejlesztése

Várhatóan október végén adják át a Balatonfüredi Utánpótlás Sport Club (BUSC) új létesítményét, amely a nyáron elkészült két füves sportpálya szomszédságában kapott helyet. Ezzel befejeződik az utánpótlás-sporttelep fejlesztése,

ami egyben egész Arács fejlődésének is egy fontos állomása. Arács, a Temető köz és Balaton utca közötti területen lévő sportlétesítmény a szak-szövetség országos pályaeépítési programja keretében az önkormányzat, a labdarúgó-szakszövetség, valamint a Balatonfüredi Utánpótlás Sport Club (BUSC) együttműködésével valósult meg.

(Folytatás a 2. oldalon.)

TARTALOM

Haydn-est Vásáryval

Vásáry Tamás és a Mendelssohn kamara-zenekar Haydn-estjével folytatódik a komolyzenei esték koncertsorozat november 14-én.

3. oldal

Szénsavas fürdő szívpanaszokra

Hetven éve hunyt el Sümegi József, a balatonfüredi szívgyógyász uttörője.

5. oldal

Ékesített textil

A Balatonfüredi Örköségünk Hímző Műhely jubileumi kiállítása.

9. oldal

A szívkörházban megújult az ambulancia

A kórház rehabilitációs tevékenysége 2013-ig zömében a fekvőbeteg-ellátó osztályokon történt.

A fejlesztés előtt a járóbeteg-szakrendelések a kórház területén elszórtan helyezkedtek el, részben ebből adódóan gazdaságtalan volt a működtetésük is. A járóbeteg-ellátás finanszírozási feltételei is kedvezőtlenek voltak.

A beruházás során a 24 és fél milliós fejlesztéssel olyan infrastruktúrát hoztak létre, amely biztosítja az ambuláns kardiológiai rehabilitáció színvonalas ellátását, oly módon, hogy az abból származó OEP-finanszírozás fedezetet nyújt a felmerülő kiadásokra.

Az uniós pályázat kiváló alkalmat teremtett arra, hogy a kórház főépületében megszüntetett izotóplaboratórium helyén négy, a minimumfeltételeknek megfelelő ambuláns kardiológiai rehabilitációs rendelőt hozzanak létre.

Ezenkívül két orvosi szobát alakítottak ki öltözőfülkékkel, váróteremmel, a szükséges vizesblokkokkal és személyzeti öltözővel, az akadálymentesítési követelményeknek megfelelően.

A projekt összköltsége 24 623 426 forint, az elnyert támogatás 22 423 426 forint, az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2 200 000 forinttal járult hozzá a beruházáshoz.

BFN

Sportközpont a Koloska patakánál

Fókuszban a tehetséggondozás

(Folytatás az 1. oldalról.)

A mintegy 13 ezer négyzetméteres önkormányzati ingatlan fejlesztése két ütemben zajlott. Még a nyáron elkészült egy előfüves nagypálya, valamint egy 60x40 méteres, világítással rendelkező edzőpálya, ezek a sportfelszerelésekkel együtt 135 millió forintba kerültek, október végén pedig átadják a 96 millió forintból létesített öltöző- és klubépületet. A beruházás 70 százalékát a vállalkozások társasági adó (TAO) támogatása, a többit az önkormányzat biztosítja. A közel 240 négyzetméteres épületben két öltözőt, szertárt, orvosi helyiséget, mosókonyhát, irodát és közösségi szobát alakítottak ki, mellette egy különálló vizesblokk is található.

A létesítményt elsősorban a klub utánpótlás-labdarúgói használják majd. Versenyeknek, tornáknak és egyéb, a futballal összefüggő rendezvényeknek ad majd otthont, de tömegsport, szabadidős és kulturális rendezvények helyszíne is lehet. A klub több városi oktatási intézménnyel is igyekszik partneri kapcsolatot kialakítani, az arácsi óvodásoknak például már rendeztek itt előkészítő foglalkozást, a Szent Benedek középiskola diákjai pedig várhatóan a testnevelés-órák keretében használják majd a sportpályákat. A cél az, hogy igazi közösségi térre váljanak az arácsi településrész fejlesztésében is fontos szerepet játszó sportpályák.

– Nagyon fontos, hogy versenyképes infrastruktúrával várjuk a sportolni vágyó fiatalokat, hogy mind több gyermek számára váljon elérhetővé a mindennapos testmozgás minőségi környezetben, ezt szolgálja ez a beruházás. Legalább ilyen fontos, hogy minőségi szolgáltatásokat nyújtsunk, hiszen az a célunk, hogy minél hatékonyabban tudjuk szélesíteni a helyi labdarúgás tömegbázisát, illetve a balatonfüredi utánpótlásrendszer egységesítésével minél eredményesebben végezzük a tehetséggondozást – válaszolta kérdésünkre *Makó István*, a BUSC elnöke. A Balatonfüredi Utánpótlás Sport Clubnak jelenleg mintegy 150 regisztrált labdarúgója van az óvodásoktól egészen a 19 évesekig, akiket hat szakképzett edző foglalkozik. A sportolók zöme balatonfüredi és környéki, a középiskolások között azonban több, a megye más részeiről érkező diák is van. A sportkomplexum fenntartása, üzemeltetése évi mintegy 10–12 millió forintba kerül majd, ezért az egyesület igyekszik bevételt szerezni a rendezvényekkel is, jelenleg például az MLSZ Felnőttképzési Intézetével együttműködve utánpótlás-edzők képzése zajlik a létesítményben. A Balatonfüredi USC szakosztályai folyamatosan várják a futball, a vízilabda, a szinkronúszás és az úszásoktatás iránt érdeklődőket.

Martinovics Tibor

BALATONFÜRED VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

SAJTÓKÖZLEMÉNY

UNIÓS PÁLYÁZATI TÁMOGATÁSSAL MODERNIZÁLTÁK BALATONFÜRED BELTERÜLETI CSAPADÉKVÍZ-ELVEZETÉSI RENDSZERÉT.

Az Európai Unió támogatásával, a Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg a város egyes területein a belterületi csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása. A 13 991 503 forintos összértékű beruházáshoz Balatonfüred Város Önkormányzata a KDOP-4.1.1./E-11 számú pályázaton, tíz százalék önrész biztosítása mellett, 12 992 353 forintos támogatást nyert el.

Balatonfüred területén a domborzati viszonyokból adódóan rendszeresen gondot okozott, hogy a csapadékvíz-elvezetés kiépítése nem teljes. A sűrűn előforduló szél és a heves csapadék sok szemetet, ágat, levelet sodort magával, és ezek egy része a csapadékelvezető rendszereket gyorsan eltorlaszolta, illetve a zárt csatornába bekerülve gátakat képzett, visszatárolaszta a vizeket. Balatonfüred egyik jellegzetessége, hogy a területén csapadékos időszakban sok a fakadó víz, forrás, amelyekből a csatornában lerakódás (vízkő) keletkezik, amelyet csatornamosással eltávolítani nem lehet.

A most lezárult beavatkozás célja az volt, hogy olyan műszaki megoldással kezelje a csapadékvíz elvezetését, amely alkalmas a területet érintő csapadékvízárak miatt kialakult kedvezőtlen társadalmi, gazdasági, valamint környezeti folyamatok megállítására. A rendezetlen területeken a csapadékvíz-elvezetést folyamatosan építik, ennek része a jelen projekt esetében érintett Arácsi, Pálóczi Horváth Ádám, Bartók Béla és másrészt a Petőfi Sándor, Tancsics Mihály utca vízkár-veszélyeztetettségének elhárítása.

A megvalósult projekt eredményeként, elsődlegesen a szóban forgó területen, jelentősen csökkent a csapadékkárok bekövetkezésének veszélye, javult a belterületi csapadékvíz-elvezetés, így a rendezetten elvezetett csapadékvizek a befogadó vízfolyásba nem hoznak magukkal esetlegesen a területen előforduló hulladékok, káros szerves és szervetlen anyagokat. Ezzel csökkent a belterületi létesítmények veszélyeztetettsége, javult a városrészben az életminőség, sikerült kivédeni a jelentős anyagi kárt, amely az önkormányzatot, a lakosságot, a nyaralótulajdonosokat és az érintett vállalkozásokat egyaránt terhelte.

Tisztelet az értékek előtt

Családias ünnepség helyszíne volt szeptember utolsó napján az Állami Szívkórház központi aulája. Két emléktáblát avattak egy rendezvény keretében. Mostantól tábla figyelmeztet arra, hogy az intézmény része a megyei értéktárnak, valamint egy réztáblán olvashatók azon egykori vezetők, orvosok, igazgatók nevei, akik sokat tettek a szívkörház fejlődéséért. Az egészen a bencés időkig visszanyúló 300 éves történelem mára egy sikeres intézményt eredményezett

RENDŐRSÉGI HÍREK

Baltával ütötte a kutyát

A napokban zártak le a balatonfüredi rendőrök egy állatkínzás miatt indított nyomozást.

A nyomozás során beszerzett adatok alapján a 60 éves *P. L.* megalapozottan gyanúsítható azzal, hogy 2015. szeptember 19-én 23 óra körüli időben hazaérkezve, az udvarra bement, a ház mellé támasztott fejszét a kezébe fogta, és azzal a család kutyáját több alkalom-

mal megütötte, aminek következtében az állat jobb oldalán két seb keletkezett. A sérült ebet a veszprémi állatkórházba szállították és ellátták.

Az ügyben az állatkínzás vétségének elkövetésének megalapozott gyanúja miatt indított nyomozást a Balatonfüredi Rendőrkapitányság befejezte, az ügyben keletkezett iratokat bíróság elé állítási javaslattal a Veszprémi Járási Ügyészségnek megküldte.

Műsoros délután idősek napján a szabadidőközpontban

Foto : Gazsi

A Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központ az idősek napja alkalmából minden évben szeretetvendégséggel egybekötött műsoros délutánt tart a város időseinek. Dr. Bóka István polgármester köszöntője után többek között fellépett a Kék Balaton Dalkör is (képünkön)

BALATONFÜREDI NAPLÓ
Balatonfüred Város Önkormányzatának havilapja

Kiadja a Füred Stúdió Kft.,
8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Csorba Kata ügyvezető-főszerkesztő
Telefon: +36(30)216-1768

Felj.: Pálffy Károly. Fotók: Füred Televízió. Nyomdai előkészítés: PWM Design. Nyomdai munkálatok: Prospektus Nyomda, Veszprém.
Hirdetésfelvétel: +36(30)216-1768. A szerkesztőség jogának tekintve az olvasói levelek megrövidítését.
Az olvasói leveleket az alábbi címre kérjük beküldeni: Balatonfüred Napló szerkesztősége, Füred Stúdió Kft.,
8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3. E-mail: furedtv@furedtv.hu
Lapunk a www.furedtv.hu honlapon is olvasható.

Középpontban a kulturális turizmus

Elkészült a város jövő évi rendezvényterve. Cél a kulturális turizmus erősítése, a vendégéjszák számának növelése. A hangszínek maradtak, a kínálat ezúttal is bőséges lesz.

Az elmúlt években a kulturális turizmus meghatározó eleme lett Balatonfüred turisztikai kínálatának, a város kulturális vonzereje kimagasló a térségben, a jelentősebb rendezvények nemcsak vendégeket vonzanak, hanem alakítják és meghatározzák Füred arculatát.

A kínálat jövőre is bőséges lesz, a város identitását meghatározó rendezvények, mint például a Jókai-napok, Kékszalag, Anna-bál, borhetek vagy a Romantikus Reformkor, illetve az egyre népszerűbb sportesemények mellett könnyedebb rendezvények is várják az érdeklődőket.

Jövőre Balatonfüred ad helyet a Klassz a pARTon nyár-esti koncertsorozatnak, újra itt lesz a városban a Zene gyógyító ereje rendezvénysorozat, a sétányon ismét felsorakoznak a népszerű oldtimerek, a Vaszary Galériában országosan is jelentős kiállítások nyílnak, és persze megrendezik a gasztronómiai fesztiválokat is. Az elmúlt években egyre népszerűbbé vált a Blaha Lujza utcából avanzsált Borutca, ezt a kezdeményezést szeretné to-

vább erősíteni a város. Itt kap majd helyet többek között a Bor-könyv-jazz ünnep, az Anna fesztivál néhány programja, és itt lesznek a helyi vállalkozók bevonásával szervezett gasztrorendezvények is.

A Gyógy tér továbbra is a kiemelt presztízsű rendezvények helyszíne marad, jövőre itt lesz a prímásverseny, az operagála, az augusztusi nagykoncert és a lassan hagyománnyá váló Zoób Katti-dívatbemutató.

A kulturális programok mellett markáns szerep jut a sportrendezvényeknek is. Lesz Kékszalag, Balatonman, Maratonman, öbölátúzás, hatnapos nemzetközi futóverseny, több hagyományos vitorlásverseny. Kétségtelenül az egyik legnagyobb szabású esemény a június 17–19. között zajló nyílt vízi úszó világkupa és a magyar úszás napja lesz.

Évek óta gondot okozott a különböző programok időpontjainak összehangolása, ezért a jövőben egy online rendezvénynapár segítségével a korábbiaknál hatékonyabb egyeztetés zajlik majd. A programok szoros koordinálása mellett a városi rendezvények átfogó marketingjét is erősítik, a tervek szerint külső cég bevonásával teszik markánsabbá a Balatonfüred brandet – hangzott el a testületi ülésen.

M. T.

(Folytatás az 1. oldalról.)

Figula János a Figula Pincészet képviselőjében szombaton tartott egy előadást az érdeklődőknek.

– *Miről beszélt, mit mutatott meg a svéd közönségnek?*

– A térség borászatait mutattam be, fényképekkel a pincéről, szőlőkről, családokról. Hangsúlyoztam, hogy nálunk kis családi pincészetek működnek, harmóniában a tájjal. Jellemző ránk az ökológikus gondolkodás, próbáljuk a vegyszerhasználatot a minimálisra csökkenteni.

– *Mennyire lehetett a színpadról beszélgetni, tettek-e fel kérdéseket?*

– Nagyon érdeklődő, nyitott emberekkel találkoztunk. Az előadás alkalmával kevésbé lehetett beszélgetni, hiszen húszpercenként váltották egymást az előadók a színpadon, de volt erre is alkalom máskor. Pénteken és szombaton egész nap bort kóstoltattunk, és kérdésekre válaszoltunk. A Figula, a Jásdi és a Balogh Pincészet boraiból vittünk ízelítőt, olyan fajtaborokat választottunk, amik magyar szőlőfajtákból készültek, így a svédeknek újdonságot jelenthetnek. Amikor elkezdtük a kóstoltatást, rögtön hosszú sor alakult ki az asztal előtt, és az el sem fogyott estig.

– *Voltak-e az országot bíráló, negatív megjegyzések?*

– Ez egy nagyon szabad ország, itt senki sem lepődik

meg azon, ha a másik furcsákat mond, viszont ennyire is veszik komolyan. Mindenki azt mond, amit akar, és megy tovább az élet. Velünk nem történtek kellemetlen események, kizárólag pozitív tapasztalataink, benyomásaink vannak.

Forsthoffer Ágnes, a Margaréta Hotel ügyvezetője és Máthé Gréta, az Anna Grand Hotel értékesítési és marketingigazgatója közös turisztikai előadást tartott a könyvvásáron.

– *Mit tartottak szem előtt, amikor az előadásra készültek?*

– Forsthoffer Ágnes: Próbáltunk megjegyezhető, érdekes, az igényes, értelmiségi közönségnek szóló információkat könnyed stílusban találni. A fő hangsúlyt a Balatonra és Balatonfüred sokszínű kínálatára helyeztük. Beszéltünk az aktív turizmus ezerféle lehető-

Figula János borbemutatót tartott (fent).

Máthé Gréta és Forsthoffer Ágnes a Balaton turisztikai lehetőségeiről beszélt a svéd könyvvásáron (balra)

ségéről, megemléztünk a jelentős rendezvényekről, és ezekhez kapcsolódva a város története, kulturális sokszínűsége is szóba került.

– *Milyen visszajelzéseket kaptak?*

F. Á.: – Nagyon örültünk neki, hogy őszinte érdeklődést tapasztaltunk. Akadtak törzsvendégeink is, akik naponta többször is megjelentek, és újabb kérdéseket tettek fel a Balatonról. Persze a lelkesedés biztosan köszönhető volt a finom borok mellé kínált sonkáknak, kolbásznak, szaláminak, a Vászolyi Sajtmanufaktúra saj-

jainak és a náluk különlegesnek számító akácméznek is.

– *Hogy látták, mi érdekelt a svédokat legjobban?*

– A beszélgetések tanulsága egyértelmű volt: legjobban a szabadidős lehetőségek, elsősorban a kerékpározás érdekelték őket, aztán a borospincék, borkóstolók iránt érdeklődtek. Ami az ízeket illeti: legnagyobb sikere a vörösbarnak és a paprikás kolbásznak volt. Egy dolog hiányzott: egy helyszíni utazási iroda, amely 1–2 csoportra elegendő vendégfoglaltást biztosan elérhetett volna.

Sági Ági

Vásáry Tamás koncertje

November 14-én *Vásáry Tamás* és a Mendelssohn kamarazenekar Haydn-estjével folytatódik a Balatonfüredi komolyzenei esték koncertsorozat. Vásáry Tamás a magyar komolyzenei élet talán legmeghatározóbb alakja, aki a töle megszokott módon zongorázik, vezényel és beszél is a zenéről.

Az idén 82 éves művész két próba között telefonon beszélt a füredi koncertjéről. – A koncert hossza attól függ, mennyire jövök bele a beszédbe. Nincs előzetes forgatókönyv, a hallgatóságnak türelmesnek kell lennie, mert egy ilyen este általában 2–3 óras szokott lenni. Szeretem a Balatont, és ezt a kisvárost is, ami számomra öt-öt egy pezsgő kisváros és egy nyaralóhely hangulatát. Koncertek előtt mindig sétálok egy nagyot a sétányon. Sokat játszottam már itt, legutóbb is Haydnt, jó pár évvel ezelőtt (2009-ben) a Teremtés oratóriumot szintén a Mendelssohnnal. A zenekarral már évtizedes a kapcsolatam, barátság köt össze minket. Sokszor, sok helyszínen játszottunk együtt. Nagyon közel áll hozzám *Kováts Péter* (hegedűművész, a Mendelssohn Kamara-

zenekar vezetője), aki különleges, sokoldalú művész, és akivel élmény együtt dolgozni.

– Úgy éreztük, szükség van a városban a komolyzenei előadásokra, így tavasszal elindítottuk ezt a komolyzenei bérletsorozatát – mondja *Kéri Kitty*, a Kisfaludy Színház művészeti vezetője a koncertekről. – Igyekeztünk úgy időpontokat találni, hogy ne csak a nyáron, de szezonon kívül is érdemes legyen a városba látogatni. Persze elsősorban a fürediekre számítottunk, bár olyan

neveket hívtunk a koncertekre, hogy a turisták számára is vonzó programot kínálhassunk. A jövő évi bérlet programját most állítjuk össze, nagyon színvonalas, izgalmas előadásokra lehet készülni. Egy oratorikus koncertet tervezünk az Új Liszt Ferenc Kamarakórossal, Handel Mesias című művét szeretnénk, ha elhoznák, aztán a Mendelssohn Kamarazenekar *Érdi Tamás* zongorajátékával egészülne ki, a Moltopera társulatát is szeretnénk megnyerni

akár több, az opera műfaját népszerűsítő darabra, és terveink között szerepel *Baráti Krisztof* Kossuth- és Liszt-díjas hegedűművész meghívása is. Nagyon szeretnénk, ha Vásáry Tamás koncertjén már lehetne a jövő évi bérleteket is kapni, de ha ez nem sikerül, akkor legkésőbb decemberben már biztosan lehet majd vásárolni, hiszen úgy gondoljuk, hogy a komolyzenei hangversenybérlet akár remek karácsonyi ajándék is lehet.

S. Á.

Irodalom kiállítással

Rendhagyó módon retrospektív fotókiállítás kísért a Tempevölgy folyóirat új számának bemutatóját. Érdekes kordokumentumok egy mára szinte teljesen elfeledett füredi fotográfustól.

Az 1924-ben Balatonfüreden, a mai Csók utca 15. szám alatt álló Ágnes-villában született Talabér Gyulának az ötvenes években készített felvételeiből nyílt kiállítás a Vaszary Galériában. A fiatalon elhunyt alkotó képei illusztrálják a Tempevölgy folyóirat legújabb számát.

Az eredetileg kertészeti kutatóként dolgozó Talabér 1950-es és 1960-as évek fordulójának Balatonfüredét dokumentáló és láttató életművét kizárólag a leszármazottaknak köszönhetően ismerhetjük. Ők őrizték meg ugyanis az Ágnes-villa padlásán töredékes levelezését, fekete-fehér fényképeit, üvegnegatívjait. Talabér, bár nem foglalkozott hivatásszerűen a fotográfiával, több szakmai díjat kapott, Távolban egy fehér vitorla című képével külföldi kiállításon is szerepelt, sőt Zákonyi Ferencel közösen az

Utazás a Balaton körül Kenezéstől Keszthelyig, illetve a Tihanyi-félsziget című, az ötvenes évek közepén megjelent diafilmekben is részben az ő felvételei láthatók.

– Már-már kommersz, de helyesebben talán egyszerűnek nevezhető témaválasztás jellemzi Talabért, teszi különösen értékké fotói többségét a (hely)történész számára. Hiszen a korabeli Füred számos apró részletét örököltette meg,

ezenfelül azonban – tágabb horizontról szemlélve mindezt – nem csak a füredi élet részleteit lelhetjük fel, hanem például a manapság oly divatos retró jegyében a korai Kádár-korszak hajviseletének, ruházatának, gesztusainak is gazdag

tárházát. Figyelme nem csupán a turisták által látogatott nyári Füredre terjedt ki: fotózta a település fölött meghúzódó Koloska-völgyet, a Füredhez csatolt Arács falusias házait, a kikötőben a hajókat, a halászoikat és kocahorgász kisfiúkat, a hajógyári munkásokat. A fürdőteleptől feljebb a piacot, az árusokat, a hétköznapi embereket, a pályán sportoló fiatalokat. Színes mozaikok alkotják tehát füredi hagyatékának zömét – írja *Katona Csaba* történész tanulmányában.

– Szakmai sikerei, amelyeket 1958–1960 között aratott Talabér Gyula, azt látszanak alátámasztani, hogy komolyabb fotóskarrier várhatott volna rá, ha aktivitását nem töri meg betegsége. 1961-től egészsége folyamatosan és gyorsan romlott, 1962-ben pedig fiatalon, 38 évesen elhunyt. Ilyen értelemben pályája csonka, torzóban maradt. Am fennmaradt képei hitelesen tanúskodnak a korabeli Balatonfüred és a Balaton mindennapjairól, köszönhetően a leszármazottak gondosságának – írja Katona Csaba. A kiállítás január 3-ig látogatható a Vaszary Galériában.

Martinovics Tibor

A hetvenöt éve végzett polgári iskola osztálya

Ez év folyamán – a Helytörténeti Egyesület szervezésében – két rendezvényt követően előkerült egy nagy becsben őrzött iskolai csoportkép. A kép alapján a Balatonfüredi Darányi Ignác M. Kir. Áll. Polgári Fiú- és Leányiskolában 1940-ben a tanévet 36 végzős tanuló fejezte be. A csoportkép hátulján – melyet Brandl Rudolf füredi fényképészmaster készített – a következő szöveg olvasható:

„Kérjük az Istent, hogy 5 év múlva mint Nagymagyarország gyermekei üdvözölhesük egymást szeretett iskolánk falai között. 1945. év június 30-án a balatonfüredi polg. iskolában találkozunk. Az öt éves találkozó összehívásával Tóth Gizella és Somogyi Kornélia, Vincze József és Papp Károly osztálytársunkat bíztuk meg.

Járosv László oszt. f.
Szuhács János ig.”

Sajnos a II. világháború következményei meghiúsították ezt az öt éves találkozó megszervezését, majd a továbbiak is elmaradtak. Eddig csak három Füreden élő, egykori iskolatársat sikerült felkutatnom, akik részt vehettek volna ez év júniusában a 75 éves osztály-

Az alsó sorban (balról jobbra): Perlaki Ilona, Zánka, Pálfi Julianna, Arács, Kinkel Erzsébet, Füred, Bikádi Irén, Csopak, Somogyi Nelli, Tóth Gizella, Bertók Ilona, Hegyi Valéria, Füred, Kiss Mária, Zánka, Gémes Éva, Révfülöp, Goldstein Rebeka, Füred, Szabó Mária, Révfülöp, Gál Mária, Somogyi Ibolya, Füred, Dömötör Ilona, Arács-Csopak. **A középső sorban:** Takács József, Hertling Antal, Papp Károly, Hilbert Ernő, ifj. Brandl Rudolf, Füred, Balogh József, Csopak, Tujner Béla, Füred, Jani Ferenc, Arács, Majbó Gábor, Almádi, Berdán Ferenc, Tihany, Rühl Ferenc, Füred. **A felső sorban:** Kenyeres Lajos, Csopak, ifj. Tolnay Kálmán (László), Füred, Kövesdi Ferenc, Erdélyi Ferenc, Füred, Szlavonits József, Arács, Balogh Lajos, Kaposi Gyula, Csopak, Pálfi Antal, Arács, Vincze József, Füred, Kelemen Gyula, Meneshely. **A tanítók:** Ország István, Járosv Lászlóné, Szuhács János ig., Járosv László osztályfőnök, Parragh Krisztina, Páldy Alfréd. Szelle Zoltán, Dömötör Ilona fia

találkozón. A három „öregdiák”: Igrez Mihályné, sz.: Bertók Ilona, Szlavonits József és Hilbert Ernő. Velük és dr. Szabó Lórántné sz.: Stéger Piros-

kával sikerült beazonosítani a tabló hátuljára felírt tanulókat. Többek közül volt, aki hazatérhetett a holokausztból, volt, akiből kétszeres vitorlázó olim-

pikon, és volt akiből hajógyári igazgató lett. Bízom benne, hogy a nevek alapján sokan fogják felismerni a szüleiket, nagyszüleiket és rokonait.

Elhunyt Abonyi László

Ugyan csak két-három éve ismertem, de személyes tapasztalataimat mindenki megerősítette vele kapcsolatban, akivel csak szóba került. László a balatonfüredi KDNP elnöke volt évtizedek óta. A keresztényi türelem jellemezte mérnöki munkáját, magánéletét egyaránt. Aktív résztvevője volt a református közösségnek, közösségi életnek. Kötődött református egyházához, hitéhez, és mint presbiter segítette annak munkáját 16 éven keresztül. Politikai tevékenységével is a rászorulókat, elesetteket igyekezett támogatni. Politikai hagyatékát megőrizzük, emberi értékeinek igyekeznünk megfelelni.

A balatonfüredi KDNP tagságának nevében:
Czétényi Balázs elnök

Hibás feliratok a Tagore sétányon II.

A nyár kezdetére elkészült, és igen szép is lett a Tagore sétány az újjáalakítás nyomán. És akkor gyerekek most, őszszel, vegyük át újra a kötelezőt! Elkészült a parton egy csodaszépen kivitelezett, átlát- szó tábla az egykori fürdőház helyén, a régi rálátás rajzával. Igazán ötletes, sokan gyönyörködnek benne. Rákerült egy idézet is, két sor a Balatonról, amelyet veretes, régi nyelven írtak. Igazán szívderítő olvasmány, nagyon jó helyen is van. Így szól:

„Lelked szép erejét a sors hullámai edzik: / E tő testednek nyújt vitor életerőt.”

Azonban a szerzőjeként Kisfaludy Sándor neve áll. Ez így nem maradhat, hiszen a sorok írója nem ő! Ezt már a Balatonfüredi Napló májusi számában megírtam, Czuczor Ger-

gelytől származik, ő írta A Balaton tava című tömör kis epigrammát! Részletesen ismertettük az epigramma változatait és Czuczor munkásságát, egyúttal – szintén többesdszer – említettük a Balatonfüredi Panteon emléktábláinak hibáit is. Ugyancsak szerepel a helyreigazítás a Füredi História idei 3. számában. Azonban mindhiába, a hibás felirat továbbra is a táblán maradt, változatlanul. Azóta a nyáron tízezrek olvasták, sok száz fénykép is készült a tábláról, esetleges vitákon lehet majd dokumentálva hivatkozni az autentikusnak gondolt balatonfüredi felíratra. A tévedések így terjednek makacsul, felelőtlenség és nemtörődömség miatt. Köszönöm a figyelmet, ismétlés a tudás anyja.

Dr. Rácz János

Az a tíz nap megrengette Adler Jenő postai kézbesítő életét. Reggel belelapozott az egyik országos napilapba, és a hirdetések között megpillantotta az ÉRTESÍTÉST: Az Általános Műszaki Technikum 1965-ben érettségizett diákjai szeptember 5-én 10 órától találkoznak... Következett a város neve, az étterem címe és az 50. érettségi találkozó szervező osztálytársnő telefonszáma.

Adler dühös volt magára, amiért kezébe vette az újságot. Undorodott a médiától, megvetette a pártoskodó hazugságokat. Elzártan élt a kis bakenyi faluban. Takaros házban lakott: két szoba, konyha, éléskamra, fürdőszoba, tornác. Az épület végében hosszú fészker állt, ott tartotta a faközöld, huszonhét éves Daciát és a téli tüzelőt. A konyhakertben zöltséget termesztett. Gundi, a keverék kutya is a házhoz tartozott, és időnként macskák is megjelentek.

Adler sejtette, hogy a huszonkilenc végzős diák közül ő vitte a legkevesebbre. Épp-hogy átmert az érettségén. Amikor megkapta a technikus oklevelet, elhagyta az országot, Jugoszlávián keresztül disszidált. Végül Grazban kötött ki, és egy szerény, kopott szállodában kapott munkát. A gazdasági udvart gondozta, válogatta és előkészítette a szemetet és a moslékot az elszállításra. A kukák melletti, fűtetlen sufniiban lakott. A fiatalember jóképű volt, a konyhán dolgozó lányok sorra ki- kezdtek vele, de ő félszezen viselkedett, és csak a magyar

Kellei György

A tizedik öregdiák

származású konyhalánnyal barátkozott. Elvira az osztrák rokonaitól bérelt egy szobakonyhás lakást. Hamarosan összeházasodtak, Adler a lányhoz költözött, aki németre tanította. Idővel osztrák állampolgárságot kapott, hivatásos jogosítványt szerzett, és a nyugdíjba vonuló sofőrtől átvette a szálloda kisteherautóját.

Így telt több mint negyedszázad. Elvirát nem volt hajlandó feleségül venni, erre a lány kitette a lakásból, de Adler már elég jól keresett, és választott magának egy szegényes albérletet. „Eltemettem magam” – gondolta esténként, a szobájában sörözgetve. „Senki sem tud rólam, talán azt hiszik, el- züllöttem, bandákba keveredtem és már nem is élek. Ügyel- nem kell rá, hogy ez így is maradjon.” A technikumban a KISZ-titkár egyszer úgy jellemezte, hogy Adler elvtárs vé- szesen magába zárkózó. „Le- het, hogy igaza volt a lánynak” – ismerte el utólag. Mindig at- tól félt, hogy összefut egy volt osztálytársával a hotelban vagy a városban.

A magyarországi rendszer- változáskor leszámolt Grazban, és hazajött. Úgy gondolta, hogy itthon egy-két évig elé- lhet a megtakarított pénzéből és abból a jutalomból, amit hotel- igazgatótól kapott. „Bármikor visszajöhet, Jenő” – búcsúzott tőle a férfi. Adler első útja a

szüleihez vezetett, de már sen- kit sem talált a Balaton-parti házban. A régi part sem volt már meg, feltöltötték a nádas- t, üdülőket építettek rá. A szom- szédoktól megtudta, hogy a szülei elváltak. Az apja itt él a városban, az anyja falura költözött. Az öreg Forddal meg- kereste a faterja házáat. Az új feleség nyitott kaput. Adler bemutatkozott. „Apád kórház- ban van” – közölte az asszony, és hozzátette: „Nem szívesen látunk itt, ne is gyere többet.”

Az anyja gulyáslevessel és rakott palacsintával kínálta. „Lakhatsz nálunk, míg nem ta- lálasz lakást és állást.” Két hé- ten át böngészte a lapok állás- hirdetését. Az anyja mérnök férje lenézően viselkedett vele, szar technikusként nevezte és alig szólt hozzá. Egyik reggel kihallgatta a beszélgetésüket: „Meddig lesz a nyakunkon? Útban van, zavar és idegesít” – mondta a férfi. Adler még az- nap összepakolt. Amikor beült a viharvert Fordba, visszapi- lantott a házra, amely az anyai nagyszüleié volt, és ahol gye- rekkorában boldog napokat, heteket töltött el.

Az elkövetkezendő na- pokban céltalanul autózgatott a Dunántúlon, a kocsiában aludt. Amikor a bakenyi falu- ba ért, bement a kocsmába, két fasírtos szendvicset és málna- szörpöt kért. Evés után a vé- cében fogat mosott és megvi-

zezte az arcát. A söntésnél egy idős nő panaszkodott: „Annus halála óta nincs kézbesítőnk, senki nem vállalja a caplatást esőben, hóban, fagyban. A szomszéd faluból jár át a része- ges Karcsi, de csak október elejéig marad.” Adler jelentke- zett, felvették. Megvásárolta az eladó házat és rendbe ho- zatta. A rozoga, zöld Daciát ajándékba adták neki. A Ford a roncstelepre került.

Tétovázott, hogy elmen- jen-e az érettségi találkozóra. Hatvannyolc éves létére ko- pasz, görnyedt, és elég sok foga hiányzik. És soha nem volt egy rendes, testreszabott öltö- nye. Turkalóiban vásárolt.

Felhívta a hirdetésben meg- adott számot. Újságíróknak adta ki magát, és azt hazudta, hogy cikket ír az érdekesebb élet- utakról. Megdöbbsent a hallot- taktól: kilencen meghaltak a végzős osztályból. „Ha elme- gyek, mit mesélek magamról?” – töprengett. „Selejt vagyok, egy nagy nímánd, értéktelen senki... Hantázni fogok. A sor- som ismeretlen az osztály előtt.” Graz mellett döntött, ott él. De milyen végzettséget, foglalkozást találjon ki magá- nak? Beveti őket, hogy egye- temre járt, diplomát szerzett.

A hátralevő tíz napban kü- lönböző változatokat agyalt ki, hogy felnézzenek rá, ne sajnál- ják le. S mi van, ha utána néz- nek az interneten? Úgysem

akadnak a nyomára, nyugtat- gatta magát.

Az első nap újságíróként dolgozott egy osztrák lapnál. Ez hihető, diákkorában a ma- gyei lap között tőle egy tarca- novellát. Másnap úgy érezte, a tanárságot inkább kinézi- belőle. Történelmet és néme- tet tanított egy középiskolá- ban. Ezzel a tudattal és fejfé- jással aludt el. A harmadik na- pra orvos lett belőle, több falu tartozott a körzetéhez. De ezt hamar elvetette, röhögni fog- nak rajta, nem hiszik el. A sul- iiban rettegett a vérvételtől, ájul- dozott. Gyorsan megmérte a vérnyomását: 140/90. A pulzu- sa szaporán vert. „Edző voltam, ezt jelentem be. A fiúk tudták, hogy az NB II-es együttes ifi csapatában futballoztam. Edző- ként szép karriert csináltam Afrikában és egy másodosztá- lyú osztrák gárdában.” Bele- borzongott, ha repülőútra gon- dolt. Soha nem mert repülőre ülni, ha repülésről álmodott, verejtékezve felriadt. De miért ne lehetett volna pilóta? Graz túl közel van, majd a svájci lé- gitársaságot említi, ahol kapi- tányként nyugdíjazták.

Még négy nap volt hátra a találkozóig. „Jelenleg is refor- mátus lelkész vagyok Graz bel- városában. A feleségemmel két lányt neveltünk fel, mindket- ten orvosok. Békesség övez.” Adler katolikus volt, de erre már senki sem emlékezhet, si- mán átvitorlázhat a református oldalra... S mi lenne, ha fényes katonatiszti pályafutással ruk- kolna elő? Amikor negyedik- es korukban egy fiatal hadnagy agította őket, egyedül ő tett fel

kérdéseket. A rendőrnnyomozói munka is tetszett neki annak idején, csúfolták is a társai, fő- leg a lányok. Ezért nem jelent- kezett a Rendőrtiszti Főiskolá- ra, de Bécsben, majd Grazban magádetektívként lett ismert. Ellenőrizték le, ha akarják.

Szeptember 5-én elindult a városba. Halszállás zakót és drapp nadrágot vett fel. A vér- nyomása 150–160/90–100 kö- rül ingadozott, a tarkója lükte- tett. Fél évszázad borzalmasan hosszú, már-már történelmi idő, gondolta. Útközben újabb öt- lete támadt: színházi rendező- ként telt az élete, modern dara- bokat állított színpadra. (Való- jában utálta ezeket.) S mielőtt rendezni kezdett, operatőr volt egy tévétársaságnál. A váltás logikus, nem köthetnek bele. A Daciával jó messze parkolt le az étteremtől. De majd Ford Mondeóval dicsekszik. Mi- csoda meglepetést okoz majd, hogy eljött, pedig nem is hív- ták, nem is várták. Öt perccel tíz előtt ért az étteremhez, de a bejáratot két egymásnak dön- tött szék zárta el. Tizenegykor kezdődik a találkozó, mondták a pincérek. Esküdni mert vol- na rá, hogy az újságban tíz órát jelöltek meg. Kérte, hogy en- gedjék be. Elküldték, jöjjön vissza később. Öt évtized fájd- alma, keserősége zuhant rá. Sem itt, sem otthon nem vár- ja senki, Gundi sem ugrál föl rá, ha hazamegy. A Daciához kullogott, és kihajtott a város- ból. Egyenes úton szágul- dott, a kocsi zörgött, rázkódott. Egy kamion bukkant fel előtte, szembe jött vele, egyre köze- ledett.

Szénsavas fürdő a szívbántalmakra

Hetven éve hunyt el Sümegi József, a füredi szívgyógyászat úttörője (1861–1945)

A balatonfüredi gyógyfürdőn az első világháború előtti években generációváltás történt. Az idősebb orvosnemzedékből 1911-ben elhunyt Huray István és Engel Gyula, 1912-ben Mangold Henrik. Az új generációt képviselő és az orvostudomány új eredményeit közvetítő Sümegi József, majd az őt követő Pető János a század első évtizedétől gyógyított Füreden.

A hetven éve, 1945. szeptember 28-án Budapesten elhunyt dr. Sümegi József orvos indította el a 20. század elején Balatonfüreden a szívbetegek szénsavas fürdőikkel való kezelését, ezáltal megalapozta a füredi szívgyógyászatot. Frivaldszky János adatai szerint Sümegi József Szilas-balháson (ma Mezőszilas) született 1861. február 5-én. Családjában két generációra visszamenően voltak orvosok. Orvosi pályáját katonakorvosként kezdte, 1890-ben tartalékos állományba helyezték, 1906-ban saját kérésére elbocsátották a hadseregből. Orvosi és közeleti munkássága több területen is eredményes volt. Ennek köszönhette 1929-ben a tiszteletbeli megyei főorvosi és 1930-ban a királyi egészségügyi tanácsosi címet. 1919-ben a Tanácsköztársaság kikiáltása után családjával áttért a katolikus hitre, a harmadik zsidótörvény következményeitől azonban csak hamis papírjai mentették meg. Füredi praxisát magas kora ellenére a háború után szerette volna újrakezdeni, de ezt már nem érthette meg.

Az új fürdőorvos

1895 és 1900 között megjelent orvosi publikációiban az iskolás korú gyermekek gyógyításával foglalkozott, aminek szerepe lehetett abban, hogy a füredi gyógyfürdő bérleti perében a balneológiai szakértő arra hivatkozhatott, hogy Balatonfüreden 1902–1912 között több mint kétezer szívbeteg gyermek nyert gyógyulást. Az 1890-es években dr. Reich Mikóssal együtt hirdette a bu-

Sümegi József, a magyar balneológia kiemelkedő képviselője szorgalmazta a szénsavas fürdőket a szívkorházban

dapesti Gyógymechanikai (Zander-) Intézetét. Pályafutásának új irányt mutatott Tauszk Ferenc, aki 1898-ban a balneológiai kongresszuson tartott programadó előadásában felhívta a hazai orvosok figyelmét a szívbetegeknél külföldön már sikerrel alkalmazott balneoterápiára. Sümegi 1912 augusztusában megjelent írása szerint „11 évvel ezelőtt kezdte meg a fürdőorvosi tevékenységét”, tehát már 1902-ben, az eddig ismertnél legalább egy évvel korábban Füreden rendelt – a nyári szezonban május 1-jétől szeptember 30-ig – előbb a Fittler-villában (ma Kedves cukrászda), majd 1941-ig az 1986-ban emléktáblájával jelölt házban, az Engel-villában (ma Balatoni Borok Háza), végül a Stefánia Szálló első emeletén (Horváth-ház). Betegei közé tartozott Kiss József költő és Blaha Lujza színésznő.

Ivókúra helyett fürdőkúra: Tibor-fürdő balneoterápiával

A nauheimi gyógyfürdő eredményei nyomán egyre több szívbetegnek rendelt

szénsavas fürdőt, amelyeknek a száma néhány százról 15 ezerre emelkedett 1912-ig, emiatt a betegek egyre nehezebben jutottak fürdőhöz. Sümegi doktor gyógyítómunkájának eredményei láttán a pannonthalmi főpát Kétyl Károly vezetése alatt felállított egy direktóriumot, amely mellé szaktekintélyekből álló orvosi tanácsot rendelt. Ezek a testületek vállalták a szakmai felelősséget a 2,5 millió korona összegű beruházásért, amely az Erzsébet Szanatórium, a Tibor-fürdő felépítését és a füredi fürdőtelep korszerűsítését eredményezte 1913–15 között.

Az idáig vezető folyamatban Sümegi doktor érdemei vitathatatlanok. Már 1902-ben megjelent írásában leszámolt a 19. századi balneológiával, amely egy-egy fürdőhelyen majd minden betegséget gyógyítani akart. Ehelyett azt javasolta, hogy „minden fürdő őrizze meg az ő speciális jellegét, és ne akarjon mindent meggyógyítani”. Nézete szerint a füredi gyógyforrást félreismerték: „Mindenáron gyomor-, bélhurutot, gégehurutot akar-

nak vele gyógyítani, sőt hirdetik csúsz és köszvény ellen.” Megjósolta, hogy Balatonfüredet „Dús szénsavtartalmú, lúgos vize alkalmassá teszi mindazon bántalmak kezelésére, ahol a modern therapia a szénsavas fürdőket igénybe veszi. A neurastheniás állapotoknál kívül mindenképp jól a szívbántalmak kezelésére. Nyugalmas, védett fekvése, azon mérsékelt emelkedés, mely a mögötte elterülő hegyháton kínálkozik, egy ahhoz értő orvos vezetése alatt be rendezett gyógytornászati intézetrel és Mekkája lesz a szívbetegeknek.”

Mekka és a szívbetegek

Ebben az 1902-es írásában jelent meg először a „Balatonfüred a szívbetegek Mekkája” szlogen, tehát tőle, és nem dr. Schmidt Ferenc szanatóriumi főorvostól eredt, aki csak 1912-től gyógyított Füreden. Nem volt teljesen eredeti alkotás, de illeszkedett a hagyományokhoz. A fél évszázaddal korábbi sajtóban Pap Gábor arácsi és udvari ref. lelkes tudósításai- ban gyakran olvasható Mek-

ka neve: „Balatonfüred a gyógyulni vágyók Mekkája” (1855) – „Balatonfüred a tél elől szökni óhajtok Mekkája” (1856) – „Balatonfüred a szórakozni óhajtok Mekkája” (1857). Más helyzetekben is használta, pl. Tihany „a kirándulni vágyók Mekkája”, Balatonfüred és vidéke szüret után „a kereskedők Mekkája” volt.

Egy évtized alatt felhalmozódott tapasztalatai megerősítették 1902-ben megfogalmazott nézeteit. A Budapesti Orvosi Körben 1905. február 13-án Szívbetegek kezelése szénsavas fürdőkkel és néhány szó a gyógyhelyek inditációjáról című előadásában a szívbetegek kezeléséről beszélve kerülte a gyógyítás szó használatát, mert nem akart illúziót keltetni, „mintha a teljes restitutio lenne elérhető, csak kiegyenlíteni lehet a szívbajokat. Helyreállítani a lehető normalis viszonyokat úgy, hogy a beteg legnagyobb munkaképességét az adott viszonyokhoz képest visszanyerje.” A rehabilitációt fogalmazta meg, amelynek a sikerét kezdetben a gyógyszerelés, a nyugalom, a diéta, később a balatoni vízből és savanyúvízből készített fürdők, a mechanoterápia és a napfürdők eredményezhetik. A magyar orvosok és természetvizsgálók 1912. évi vándorgyűlésén Balatonfüred forrásai, természetes szénsavas fürdői és azok hatása címmel tartott előadásában összegezte ismereteit és levonta a következtetést: „Minden gyógyhelyre reá nyomódik egy bizonyos jelleg, aszerint, amilyen betegek keresik azt fel nagyobb számban; így Balatonfüred most elvitázhatatlannul egy egész speciális jellegű szívgyógyhely, tekintve azon jelentékeny nagyszámú szív- és érrelmeszesedésben szenvedőket, kik azt évente mindig nagyobb számban felkeresik.”

Háborús szív

Civil orvosként részese volt az első világháborúnak. 1916-ban publikált a háború okozta szív- és vérkeringérendszeri bántalmakról, 1918-ban a „há-

borús szív”-ről és annak fürdőhelyen való gyógyításáról. 1936-ban és 1940-ben írt az ideges eredetű szívbántalmakról és a szívbántalmak gyógyítása körében összegyűlt tapasztalatairól. A 20. század bajai foglalkoztatták: érrelmeszesedés, magas vérnyomás, endokrin eredetű panaszok. Világosan látta a nikotin, az elhízás és az akkor még népbetegség szifilisz következményeit, és azt, hogy „a háború óta a gond, a bánat, a zaklatottabb élet és gazdasági viszonyok folytán” a szívbetegek egyre fiatalabb korban jelentkeznek.

Magyarok

a magyar fürdőkbe

Fürdőügyben is szaktekintély volt. A Budapesti Orvosi Kör tagjaként kollégáival minden évben megismerkedett egy-egy hazai gyógyfürdővel. A tapasztaltak alapján 1902-ben és 1903-ban publikált a hazai fürdőügy helyzetéről, közgazdasági szempontból vizsgálva azt, hogy miért járnak a magyarok külföldi gyógyfürdőkbe, amikor a hazai fürdők jobb reklámozásával és fejlesztésével hatalmas haszon maradhatna az országban. Az első világháború utolsó két évében a hazai fürdők látogatottsága megnőtt, a gazdagok jóformán kiszorították a többi vendéget és beteget a fürdők-ről. 1916-ban és 1918-ban megjelent írásaiban sürgette a 25. évi vízjogi törvény életbeléptetését, az építkezések kedvezményekkel való ösztönzését, a fürdőügyi bizottságok felállítását, a balneológia tudományának művelését, a fürdőorvosok továbbképzését, a sajátóval és idegenforgalmi szervekkel való kapcsolat és a reklám javítását. Hasonló szellemben nyilatkozott a Nemzeti Újság tudósítójának 1928-ban, megjegyezve, hogy a háború után a magyar középosztály tönkrement, a fürdők látogatottsága csökkent, közben a külföldi fürdők „szédületes reklámja”, „a fényes hotelek” külföldre vonzották a magyarokat.

Lichtneckert András

Korabeli fotó a szívkorházról (balra), és a városi múzeumban látható fa fürdőkád

Bál az Anna Grandban

A Batthyány család (jobbról) megérkezik a bálra

Romantikus Reformkor tizedik jubileumi fesztiválját szeptember 18-a és 20-a rendezte meg a turisztikai egyesület. A „mai” reformkori bálnak az Anna Grand Hotel adott otthont szeptember 19-én.

Zákonyi Ferenc Balatonfüred című monográfiájából sokat megtudhatunk a ma felújított állapotukban pompázó füredi épületekről.

Lécs Ágoston tihanyi bencés apát 1700-as évek közepén a mai Anna Grand Hotel területén egy vendégházat építtetett, amelyet később átépítettek és Nagyvendéglő néven működött. A Nagyvendéglő már szállóvendégeket is fogadott. A magukat kúráltatni érkező vendégek színes, díszes pohárból fogyasztották a juhok tejsavójával kevert savanyúvizet.

A 19. századi fürdővendégek báljai előtt – ugyanúgy, mint 2015-ben – cigányzenekar játszott. *Kalló Zoltán* vezetésével a Szerenád Cigányzenekar a hotel teraszán muzsikált, hangulatos, vidám zenével vezetve át a vendégeket a hétköznapi életből a báli hangulatba. A bejáratnál ceremóniamester fogadta az érkezőket, régmúlt báli szokásokat felelevenítve jelentette be őket.

Vászolyiné Dobrosi Ágnes, Bethlen István és Molnár Judit

Reformkori receptek, múltbéli fűszerek

Harmadik éve főznek is a fürdők a Romantikus Reformkor fesztiválra. A Hotel Astoria éttermében megrendezett versenyre évről évre egyre több háziasszony, idén 32-en jelentkeztek. Az ebédre 500 forintot kellett fizetniük a vendégeknek, hogy végigkóstolják a reformkorban már használatos receptekkel és fűszerekkel elkészített ételeket és *Holéczi Péter* Csirke-csülök éttermének kínálatát, a kemencében sült füstölt csülköt. A zsűriben *Hári Lenke* alpolgármester, *Bujtor István* özvegye, *Bujtor Judit* és *Punk Ferenc*, a tihanyi Ferenc pince tulajdonosa bírálta el a versenyre behozott fogásokat és édességeket. Örömmel vette a zsűri, hogy több fiatal cukrász-, illetve szakácsstanuló mérette meg magát a versenyen. A Szent Benedek iskola cukrászstanulói közül tíz diák készített reformkori receptek szerint süteményt. A Séf Vendéglátó-ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Szakkép-

ző Iskola diákjai is készültek ételekkel. A szervezésből a NABE arácsi csoportjának tagjai is kivették részüket. A verseny győztesei a Kisfaludy színpadon három kategóriában vehették át nyereményeiket. Levesek kategóriában I. díjjal jutalmazták *dr. Fülöp Lajosné* Jókai-bablevesét. A főételek I. díját *Váradi Jánosné* a Jókai módra elkészített szüpecsenyéért kapta. *Nagy Tímea* és *Wittmann Gergely* II. díjat kapott a hortobágyi húsos palacsintájukért. A III. díjat a libamájjal töltött gombájért szintén *Váradi Jánosné* kapta. A desszert kategóriában *Horváth Anna* zserbójáért vehette át az I. díjat. Táncsics kedvencével *Nagy Alexandra* a II. helyezést érte el. Jókai kávékrémes tortájával III. helyezett lett *Váradi Jánosné*. A közönségdíjat a szavazatok alapján *Nagy Tímea* és *Wittmann Gergely* a hortobágyi húsos palacsintáért vehette át.

Hanny Szabó Anikó

Egy különleges, szabad szellemű család képviselői a Vaszaryban

Életöröm és dráma, napfény és ború egyszerre a tárlaton. Vaszary János festményeiből nyílt kiállítás a Vaszary Galériában, amely a remekművek mellett grafikákkal, tablókkal mutatja be a szerteágazó tehetségű Vaszary család művész tagjait, köztük Kolost, a száz éve elhunyt hercegrímást.

Vaszary Kolos, Vaszary János és a Vaszary család művész tagjait bemutató kiállítás látható a Vaszary Galériában. A Magyar Nemzeti Galériával közös tárlatot az egykori főapát, Vaszary Kolos halálának 100. évfordulója emlékére rendezték.

A látogatók 21 Vaszary János-festményt – köztük az ötven év után meglelt Kereszténység címűt – nézhetik meg a kiállításon, amely több témaegységet ölel fel. A tárlat bemutatja magát az épületet, a Vaszary-villát, egykori tulajdonosát és lakóját, az egyházfőt, a Vaszary család művész tagjait, és persze Vaszary Jánost (1867–1939), a kiemelkedő jelentőségű festőt, akinek felvilantja az egyházi megbízásait, a balatoni kötődését, a mediterrán tájakhoz fűződő viszonyát, valamint impresszionista alkotásait is.

– Vaszary János európai ívű alkotó, meggyőződésem szerint ott van a magyar művészettörténet top öt festője között. Festményei soha nem voltak

Plesznivy Edit művészettörténész, a kiállítás kurátora tárlatvezetést tart

provinciálisak, öntörvényű és szabad szellemű, toleráns művész volt. Megmaradhatott volna a konzervatív, kötött formavilágnál, amellyel kezdte a pályáját, de ő nyitott volt és rendre megújuló. Így az oltárképtől eljutott a modernizmus-hoz, olyannyira, hogy a harmincas évek elején rendkívüli pedagógiai és művészi hatása ellenére felmentették tanári állásából a Képzőművészeti Főiskolán. Túl reformistának számított akkoriban, aki képtelen a megalkuvásra. Nagy hatású alkotó volt, számtalan festő tartotta példaképének, sokan követték és utánozták. Meghatározó jelentőségű művész, aki a különböző korszakainak mindegyikében főműveket alkotott – mondta *Plesznivy*

Edit művészettörténész, a kiállítás kurátora.

Vaszary János összesen 14 portrét készített Vaszary Kolosról, ezek közül kettő látható a tárlaton, az egyik rendhagyó módon mosolyogva, fesztelező, ám a jellegzetes fürkésző tekintettel ábrázolja az egyházfőt.

– A Vaszary család művészei mind maradandót alkottak, elsősorban Vaszary János, akinek mindegyik korszakából láthatunk itt egy-egy izgalmas, jelentős művet. Elementárisak a Kolos-portrék, de láthatjuk itt a szikár, lecsupaszított alakjait is, a balatoni tájat megörökítő festményeit, köztük a tihanyi Biológiai Kutatóintézet számára készült Víz alatti világ című pannót, illetve a vad-szi-

nű, lángoló életkedvet sugárzó franciás képeit is – mondta megnyitóbeszédében *Smohay András*, a Székesfehérvári Egyházmegyei Múzeum igazgatója.

Az egyházfő, Vaszary Kolos unokaöccsén, a festőóriás Jánoson kívül az 1920-as évek első felében több jeles író és művész tagja is volt a Vaszary családnak. Festőként *Gadányi Jenő* örökbírtatta apja hírnevét, színházi szerzőként és rendezőként az 1963-ban elhunyt Vaszary János, színésznőként az 1965-ben elhalálozott *Piroska* és az 1985-ben elhunyt Vaszary Gábor író, akinek regényei a Vaszary kávézóban ki is kölcsönözhetők. A kiállítás január 5-ig látogatható.

Martinovics Tibor

PROGRAMOK

Október 18., vasárnap	18.00	Marinbach – Függe János koncertje (Jánosné Jókai és Tóth Péter közreműködésével)	Anna Grand Hotel
Október 22., csütörtök		Ferencsik-éneklőverseny	Zeneiskola
Október 23., péntek		Nemzeti ünnep	Kedvenc park
Október 24., szombat	16.00	Mesekönyv	Kisfaludy Galéria
Október 27–28.		Árany Óra nemzeti ünnepi műsorai	Kisfaludy Galéria, HSZKK, szomszédok
November 7., szombat		Márton-napi (borkóstoló)	Arctus Népház
November 08., vasárnap		Könyv-napja	Biblia énekes
November 13., péntek		Magyar nyelv napja	Kisfaludy Galéria, Károli, Anna Grand Hotel
November 14., szombat	19.00	A zenén túl – Haydn-est Váray Tamás Kossuth-díjas zongoraművész és a Mendelszohn Kamarazenekar közös koncertje	Anna Grand Hotel

Múzeumi ősz

Október 16., péntek

18.00–21.00 A LÁMPÁS ÉN VAGYOK – TANÁROK ÉJSZAKÁJA

Tapasztalatcserére várják a vizuális művészetek iránt érdeklődő pedagógusokat.

Október 24., szombat

16.00–22.00 MÚZEUMI ŐSZBÚCSÚZTATÓ

Őszi múzeumtúra este 10 óráig a Balaton mellett; Rendhagyó tárlatvezetések, koncert, múzeumpedagógiai különkiadás és gasztronómiai élmények a Vaszary Kávézóban. (Vaszary Galéria, Jókai Mór Emlékház, Városi Helytörténeti Gyűjtemény)

Október 31., szombat

17.00–19.00 RESTAURÁTOR TANSZÉK

Mesterségek nyomában! Mit lát a restaurátor, ha ránéz egy képre? Az előadás technikátörténeti szempontból vizsgálja a műtárgyakat, a restaurátor szemével. Vaszary Galéria

Szeptemberi majális

A 35 éves Köztársaság úti lakótelepen szeptember 12-én megjelent a fél város aprajánagyja. Főleg az apraja. Egyes volt hozzájuk az ég is, a pénteki ijesztés után ragyogó kirándulóidőt hozott.

Jöttek a felnőttek, segítve a főrendező *Pálffy Károlynét*. megérkeztek a rendőrök, biztosítandó az autómotorszáj övezetét, jöttek a teherautók a kellekkel, az asszonyok a kenyérral, zsírral, hagymával, teával, musttal, és alig egy óra múlva álltak a sátrak, falusi búcsúi hangulat uralkodott a telepen. A gumicirkusz volt a fő attrakció, állandóan viháncolástól

volt hangos a „vár”. Csendsben ültek a sakkparti résztvevői, mellettük a Füredi Írók sátra vetéledőre hívta a bátrabbakat. A szélén csendsben meghúzódtak a kiskereskedők, majd egy üst a készülő gulyás illatával.

Az óvoda befogadott minden játszani kíváncszót, egymást érték az ügyességi játékok. Senki nem unatkozott, akik babakocsival jöttek, azoknak az arcuk is felderült, amikor végigverekedték magukat a hul-

lámzó gyerekseregen. Egy-egy negyedórára műsorok kérték a figyelmet. Szolid erősítéssel újra hallhattunk tvisztet (és korabeli társaikat), örülhettünk a majorettescsoportnak. Az énekarok után, műsorzárásként a város büszkesége, a vegyes táncsoport vidította fel a népes nézősereget. És még egy meglepetés zárta az első napot: *Angi asszony* táncházat jelentett be, és a fáradhatatlan táncos fiúk-lányok, a nézők közül felkérve egy-egy mamát-papát (nagy-mamát-nagypapát), hatalmas körbe vitték azokat, akiket „könnyű volt táncba vinni”.

Aztán véget vetnek a zenének, és hazamennek a legények! (...meg a lányos mamák a lányaikkal). Gyors kezek lebontották a sátrakat, összepakoltak, a tér felvette reggeli képét.

Szép volt, jó volt. Köszönjük a szervezőknek, a patronálóknak ezt a szép napot! Érdeklődéssel várjuk a lakótelep 36. születésnapját, hogy megint vidámkodhassunk egy kicsit! Ránk fér...

Perlawi

Szerelmes Krúdy-vacsora

Krúdy Gyula és családja a közös vacsorán

Fordult a világ kereke? A balatonfüredi Krúdy-hívők már nem reggeliznek, hanem vacsoráznak. Egészen pontosan az író születésnapján, október 21-én 18 órától a Blaha Luiza étteremben.

Az aporódt Krúdy füredi kötődései adják, valamint az, hogy megjelenik a Prospektus Nyomda 24. kötete a Krúdy kis-könyvtár sorozatban A balatoni sellő címmel.

Az írások Krúdy Gyula egyik romantikus kalandjáról szólnak: hogyan próbálta megszöketni később feleségét.

Várady Zsuzsikát a kisörsi szőlőhegyről.

Az étterem, a városi könyvtár és a Krúdy-evők társasága rendezésben szerveződő vacsora természetesen nyitott, azon bárki részt vehet, de a nagy érdeklődés miatt érdemes előre jelentkezni az étteremben. A hétfogásos esti éték ára 4500 forint, de ehhez jár még gyönyörű hegedűszó, színészi produkció, ajándékkönyv s a többi.

Kedvesinálónak egy Krúdy-idézet a kiskönyvből: „Csak a szerelem és a bor mulattatja az embert.”

Fúvósünnep a születésnapon

Szeptember 25-én közel háromórás gálakonzert helyszíne volt a füredi sportcsarnok, ahol jubileumi műsort adott a nyolcvanéves Balatonfüred Város Koncert Fúvószenekara.

1935 tavaszán a balatonfüredi tűzoltók és előjárók elhatározták, hogy a társadalmi ünnepek, rendezvények színvonalának emelése érdekében fúvósegyüttest hoznak létre. A község zenét kedvelő fiataljai nagy szorgalommal és szeretettel kezdtek a hangszeres tanuláshoz a kisebb-nagyobb nehézségek árán beszerzett és nem minden esetben kifogástalan hangszereken. A zenekar első fellépése 1936. március 15-én volt.

Az idén nyolcvanéves zenekar nélkül ma már nincs városi rendezvény. Az együttes műhely is egyben, hiszen több nemzedék volt részese a fellépéseknek, nemzeti és hazai eseményeknek. Az ünnepi koncerten dr. Bóka István polgármester köszöntőjében elmondta: a nyolc évtized bizonyíték arra, hogy a harmincas években indult kezdeményezés életképesnek és sikeresnek bizonyult, a zenekar ma már Bala-

Balatonfüred Város Koncert Fúvószenekara az ünnepi előadáson

tonfűred egyik legfontosabb értéke. A polgármester a város nevében egy üvegvázat ajánlódokozott a zenekarnak. *Kont-rát Károly* belügyi államtitkár, országgyűlési képviselő gratulált a fűvösoknak, és átadta a *Balog Zoltán*, az emberi erőforrások minisztere által aláírt emléklapot *Hégely Ákos* karnagynak az együttes tevékenységéért. A koncerten *Balázs Árpád* zeneszerző beszédében megemlékezett a korábbi karnagyokról, Horváth Ernőről és

Csincsi Ferencről, akik ma már
nem lehetnek közöttünk.

A kétrészes gálakoncert első felében komolyabb, a másodikban könnyedebb dallamok csendültek fel, Puccini operarészlete éppúgy, mint népszerű filmklaszerek. Az est folyamán fellépett még a szlovákiai Katica mazsorettesoport és a herendi Vergismeinicht Táncegyüttes is. Az összeállításban szólót énekelt *Wolfard Alexandra* és *Kovács-Kötél József*.

A műsor végén, a finálé részeként a zenekar vezetői emléklapot és ajándékokat adtak át mindazoknak, akik a nyolcvan év alatt segítették a fűvösök munkáját, illetve a jubileumi koncert létrejöttét.

A zenekar tagjai szintén elismerésben részesültek, annak függvényében kaptak bronz, ezüst és arany oklevelet, hogy hány éve tagjai Balatonfüred Város Koncert Fúvószenekarának.

Bán László

Széchenyi és a kötelesség

Széchenyi István sárvárfelsővidéki gróf, közlekedési miniszter, politikus, író, politizstor, közgazdász a modern, az „Új Magyarország” egyik megteremtője. Talán a magyar politika legkiemelkedőbb és legjelentősebb alakja, akinek a magyar gazdaság, a közlekedés, a külpolitika és a sport megreformálása fűződik nevéhez. Rá emlékeztek Balatonfüreden, születésének 224. évfordulóján a Tágore sétányon lévő szobra előtt.

Fónagy Zoltán történész, az ünnepség szónoka kiemelte: Széchenyi István nem egy eleve kijelölt, elrendelt életpályát járt be. Hosszú utat tett meg addig, amíg az egyéni boldogságot kereső, birodalmi öntudatú mágnásból nemzeti liberális reformer lett. Éppen társadalmi pozíciója és neveltetése ellenére lett az, ami: egy haladó programnak a megfogalmazója.

A megemlékezésen adták át az idei Fél-sziget-kerülő Széchenyi István vitorlás emlékverseny vándordíját is, amelyet a Principessa tulajdonosa, *Németh László* vehetett át. Széchenyi István szobránál a Lóczy gimnázium két diákja, *Huszár Boglárka* és *Anda Kristóf* szavalt, valamint a Balatonfüredi Református Egyházköz-ség Kórusa énekelt, végül a jelenlévők megkoszorúzták a füredi szobrot.

Bán L.

INGYENES

LÁTÁSELLENŐRZÉS

ÉS

SZAKTANÁCSADÁS

október
a látás
hónapja

Csak nálunk!

Multifokális
lencsék

29.800 Ft-tól

Almádi Optika

Balatonalmádi, Baross G. u. 33.
Tel.: 88/430-449

Füred Optika

Balatonfüred, Ady E. u. 45.
Tel.: 87/480-737

Az akció október 1-31-ig tart.
Ajánlatunk 1 pár HOYA
szemüveglencsére vonatkozik.
A részletekről érdeklődjön
üzletünkben!
Egészségpénztári kártya
elfogadott hely.

Egészségnapot rendeztek az Eötvös iskolában

Iskolánkban ismét megrendeztük a hagyományos egészségnapot. Változatos és érdekes programokon vettek részt a gyerekek.

A reggel zenés tornával indult, majd a helyes étkezési szokásokról, fogápolásról, a házi kedvencek gondozásáról hallhattak előadásokat a diákok. Tudásukról egy kis teszt kitöltésével adtak számot. Lelkesen vettek részt a lakótelepi

futóversenyen. A szülők eközben gyümölcssalátát készítettek a Vitaminkuckóban az adigra már kellőképpen éhes és szomjas nebulóknak.

Sokak számára újdonság volt a gyermekjoga. A nap egyik fénypontjának számított a lovaglás. Ebéd után a kicsik kirándultak a kiserdei játszótérre.

A nagyobbak különböző sportversenyeken – vívás, tol-

laslabda, pingpong, foci – mértek össze ügyességüket.

A kellemesen eltöltött nap megvalósításáért köszönettel tartozunk *Helmecki Zsuzsa* aerobikoktátónak, *dr. Bernáth Balázs* állatorvosnak, *Lakatos Dóra* jógaoktátónak, *Szentesi-né Gergely Mária*nak, *Szeibert Attila*nak és *Gerics Endré*nek, hogy lehetővé tették a lovaglást, *Puskás Gábor* vívóedzőnek és a segítő szülőknek.

Táborok országszerte

Öt évvel ezelőtt voltam először hittantáborban. Ezek a szép emlékek húznak vissza évről évre, hogy újra, szinte minden évben ott lehessen nyáron Balatonfenyvesen *Emi nénivel* és *Feri bácsival*. Így volt idén nyáron júniusban is.

Jó volt újra látni a tábor rendezett udvarát, kényelmes szobáit, de mindig vannak új dolgok, más városból érkező gyerekek, akikkel ismerkedhünk és játszhatunk. Ezen a nyáron is sok vetélkedőn vehettünk részt – pl. „Zsuzsi-kvíz” –, ahol bibliaismereti kérdésekre kellett válaszolni.

Délutánonként sportversenyeket rendeztek: csocsó, foci, pingpong. Nos, minden vetélkedőn büszkéek voltunk a fürediekre, mert szinte mindig az élen végeztünk.

Volt olyan este, amikor csilagokat vadásztunk, persze nem az égről, hanem a tábor udvarán előzőleg elrejtett papírcsilagokat kellett a csapatoknak megkeresniük.

A szobák tisztasági versenyt se felejtsem el, amit – megjegyzem – nem a nagyfiúk nyertek, és ott voltak a megszokott programok: reggeli közös áhítat, délelőtti foglalkozások, ahol egy bibliai történetet átbeszéltünk, énekeltünk, kézműveskedtünk, délutáni sportolás, és az a jó kis pótvacsi! Késő estére is maradt program, várt a táncház!

Mint „öregtáboros”, szívesen ajánlom jövő nyárra is mindenkinek a balatonfenyvesi hittantábort.

Farkas Anna
6. osztály,
Református Általános Iskola,
Balatonfüred

Az izményi tábor

Számomra a táborozás mindig is a legjobb szórakozások egyike volt, ami nélkül a nyár nem is nyár. De az idei izményi tábor mégis felülmúlta minden eddigi élményemet. Rengeteg helyen jártunk, és sok mindent

A táborozók körbejárták Pécs nevezetességeit is

csináltunk a tábor ideje alatt. Volt részünk faluportyán, mi alatt Izmény történetéről és lakosairól igyekeztünk minél többet megtudni. Csoportokban, feladatsorral a kezünkben megkerestük és kérdeztünk a helyi lakosokat. Nagyon szívesen válaszoltak nekünk mindenre, még arra is, amit nem kérdeztünk. Este eredményhirdetés volt, ahol a lelkes munkánkért jutalomban részesültünk. Jártunk gyalogtúrán a Mecsekben, ahol a nehezebb utat választók szinte függőlegesen kaptattak felfelé a várhoz, ahol egy legendát meséltek el nekünk a túra vezetői a vár egykori lakóiról. Gyertyát önteni is megtanultunk, amit hazahoztunk. Egyik kirándulásunk alkalmával körbejártuk Pécs nevezetességeit, a dómot és a híres pécsi dzsámit, sétáltunk a városban, láttuk a szelemlakatfalakat. Ildi néni fagyizni is meghívott minket. És ez még nem minden! Éjjeli szentjánosbogár-túrán is részt vettünk. Egy túravezető bácsi látogatott el az erdei iskolába. Először megtanított bennünket a túrajelzésekre, majd egy féglámpaszerűt adott, ami kis zöld vagy piros fénnel világított. Ezért lett e túra neve

a szentjánosbogár. A sötétben kerülő úton ellátogattunk a falu sportpályájára, ahol két csapatra osztottak minket, és világító labdákkal, frizbivel különféle játékokat játszottunk. Sőt még bújócskáztunk is! Ez nagyszerű móka volt! A táborban töltött szabadidőnkben tollasoztunk és asztaliteniszeztek, meg persze rengeteget fürdöttünk a medencében, néha még éjszaka is.

Az utolsó nap a házigazdák kemencés pizzával és langallóval kényeztettek minket. Az ott kapott kenyérlángostésztából mindannyian formázhattunk nekünk tetsző alakzatokat, amiket kisütve megehattunk, vagy akár haza is vihattunk. Másnap reggel kicsit szomorúan pakoltunk össze és vettünk búcsút Izménytől, de felejtetni azóta sem felejtettünk. Mindenki szívesen maradt volna még pár napot. Nagyon jól éreztük magunkat, és őszintén reméljük, hogy lesz még ilyen nyári tábor.

Jövőre gyertek el ti is! Mi biztos ott leszünk.

Albert Patrícia és Köles Ajsa Borbála
5. osztály,
Református Általános Iskola Balatonfüred

PÁLYÁZATI KIÍRÁS

Balatonfüred Város Önkormányzata az Emberi Erőforrások Minisztériumával együttműködve kiírja a Bursa Hungarica felsőoktatási önkormányzati ösztöndíjpályázatot a balatonfüredi állandó lakosú felsőoktatási hallgatók részére a 2015/2016. tanév II. és a 2016/2016. tanév I. félévére.

Az A típusú pályázatra azok az önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik teljes idejű (nappali tagozatos) felsőfokú alapképzésben, mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben, felsőfokú szakképzésben folytatják tanulmányaikat.

Nem igényelhetek ösztöndíjat:

- * a rendvédelmi és katonai felsőoktatási intézmények hallgatói
- * a középiskolai akkreditált iskolarendszerű felsőfokú szakképzésben részt vevő tanulók
- * a doktori (PhD) képzésben résztvevők
- * a külföldi intézménnyel hallgatói jogviszonyban állók

A B típusú pályázatra a balatonfüredi állandó lakos, hátrányos szociális helyzetű fiatalok jelentkezhetnek, akik:

- a) a 2015/2016. tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások vagy
- b) felsőfokú diplomával nem rendelkező, felsőoktatási intézménybe még felvételt nem nyert érettségizettek, és a 2016/2017. tanévtől kezdődően felsőoktatási intézmény keretében, teljes idejű (nappali tagozatos) alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy felsőfokú szakképzésben kívánnak részt venni.

Mindkét típusú pályázatnál feltétel, hogy a pályázó családjában az egy főre jutó jövedelem ne haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 300%-át, azaz 85 500 Ft-ot.

Az önkormányzat 2015. december 9-ig bírálja el a beérkezett pályázatokat, a döntésről 2015. december 16-ig értesíti a pályázókat. Az ösztöndíj folyósításának kezdete: 2016. április

A pályázat kötelező mellékletei:

1. A felsőoktatási intézmény által kitöltött eredeti jogviszony-igazolás (A típus esetén).
2. Igazolás a pályázó és a vele egy háztartásban élők egy főre jutó havi nettó jövedelméről.
3. Igazolás az egy háztartásban élők számáról.
4. Közös háztartásban élő tanuló testvérek esetén iskolalátogatási igazolás.
5. A pályázó szociális rászorultsága igazolására az alábbiakat kell csatolni:
 - a) a havonta rendszeresen mérhető jövedelemnél a 2015. szeptembert megelőző 6 havi jövedelem alapján elkészített jövedelemigazolást
 - b) egyéb jövedelemnél (pl.: vállalkozók, munkanélküliek esetén) pedig a 2015. szeptembert megelőző 12 havi jövedelem alapján elkészített jövedelemigazolást, 2014. évi adóbevallást,
 - c) tanulmányi eredménye (pl.: köztársasági, tehetséges diáknak járó ösztöndíj stb.) és más jogcímen megítélt ösztöndíj havi mértékét igazoló dokumentumokat.

Pályázni a <https://www.eper.hu/eperbursa/paly/palybelepl.aspx> oldalon történt előzetes regisztráció után a személyes és pályázati adatok feltöltésével lehetséges.

A kinyomtatott pályázatot a Balatonfüredi Közös Önkormányzati Hivatal művelődési, oktatási, sport- és idegenforgalmi osztályán (1. em. 19-as iroda) a pályázó által aláírva, 1 példányban, a mellékletekkel együtt kell benyújtani.

Pályázati anyagok hiánypótlására a benyújtási határidőn túl lehetőség nincs!

Figyelem! A hiányos mellékletekkel benyújtott pályázat érvénytelen, a bírálatban nem vesz részt!

A pályázat benyújtási határideje: 2015. november 9.

Balatonfüredi Közös Önkormányzati Hivatal
művelődési, oktatási, sport- és idegenforgalmi osztály

8230 Balatonfüred
Szent István tér 1.

Diák-önkormányzati nap a református iskolában

2015. szeptember 24-én reggel a szokásos rend szerint érkeztek az iskolába. *Kata néni*, a DÖK-vezető tanárunk a sorakozót követően elmondta a nap várható programjait. Ezután az alsósok elindultak a református templomba, ahol *Feri bácsi*, a lelkesünk tartott egy rövid áhítatot és a templom történetéről mesélt. Ezalatt a felsősök izgalmas sorversenyeken vehettek részt az isko-

la műfüves pályáján. Mikor végeztünk, mi is elindultunk az alsósok után. A tiszteletes úr minket is megismertetett a templom múltjával, és az orgonát is közelről szemügyre vehettük.

Programunk a Papsoka-templomromnál folytatódott. Itt *Langstaller András* hitoktató bácsi tartott ismertetőt erről a füredi nevezetességről. Mindezek után egy kvíz követ-

kezett, amelyben számot adhattunk tudásunkról.

Alig vártuk, hogy továbbindulhassunk a Siskébe, ahol lovaglás és íjászat várt bennünket.

A napot közös imával zártuk. Fáradtan, de élményekkel teli indultunk vissza az iskolába.

Köszönjük ezt a szép napot!

Udvari Csenge
6. osztályos tanuló

Ékesített textil

A Balatonfüredi Örökségünk Hímző Műhely jubileumi kiállítása

Mindenki valamilyen talentumot kapott a Teremtőtől születésekor, amit mi tehetségnek, genetikai örökségnek nevezünk. Pál apostolt idézem, aki nem csupán erre az adománnyra, hanem a vele járó kötelezettségre is rávilágít: „Mivel pedig a nekünk adatott kegyelem szerint különböző ajándékaink vannak, eszerint szolgáljunk is.” (Róm. 12;6.)

Értő szívek és kezek

A balatonfüredi hímző műhely alkotóközössége 2004 szeptemberében alakult meg, kezdetben a nyugdíjasklub keretein belül, majd 2007-től önálló csoportként tevékenykednek, hetente találkozási, együtt dolgozó. Tagjainak létszáma vezetőjükkel együtt tizennégy fő: *Bokor Beáta, Csima Gáborné, Erdélyi Béláné, Hódos Józsefné, dr. Kiss Istvánné, Mátyás Sándorné, Molnár Józsefné, Nagy Károlyné, Pauer Klára, Sándor Istvánné, Solymos Gyuláné, Szalai Gáborné, Széplaki Józsefné.* Vezetőjük *Szuper Miklós*né Bohus Judit népi iparművész, szakoktató.

Judit asszony Felvidékről kitelepített család tagjaként már Budapesten született, azonban gyermekként a nyári vakációk idején az Észak-Magyarországon élő naganyjánál, Bozó Borbálánál töltött hetek alatt találkozott a népművészettel és szerette meg azt. Hímzőtűt azonban csak 1973-ban, 21 esztendősen fogott először kezébe. Ezt követően 1983-ban kézi és gépi szakmunkás bizonyítványt, 1985-ben díszítőművészeti szakkörvezetői engedélyt, 1987-ben hímző tervezői végzettséget szerzett, majd 1991-ben népi iparművész lett. A hímzésen túl művésze és mestere a csipkekészítésnek, valamint a mézeskalács-készítésnek is. Valamennyiből felsőfokú oktatói vizsgát tett. Tanított hátrányos helyzetű gyermekeket, akiket szakmunkás-bizonyítványhoz juttatott, amely állomás életének kevesek által vállalt szakasza volt. 2004 óta él Balatonfüreden, ahol – az évszámok tanúsága szerint – azonnal olyan szervezőmunkába kezdett, amelynek gazdag eredményét a jubileumi kiállításon is láthatjuk. Munkásságát kétszer Kis-Jankó Bori pályázat I. díjával, országos pályázatok II. és III., valamint különdíjával, 2005-ben pedig Gránátalma-díjjal értékelték, jutalmazták. Zsűrített alkotásainak száma 400 darabot meghaladó, amelyekből csak az A kategóriás alkotás száz darabot tesz ki. 2014-ben kapott megbízást a megyei művelődési intézettől hímzés oktatására. Jelenleg Tótvázaszyonban, Balatonfüzfőn, Felcsőrsön oktat, de Balatonfü-

reden kívül szakkört vezet Paloznakon (Hímzőkör), Tihanyban (Hímző és Csipke Műhely), valamint Alsóörsön (Csipkeműhely). Munkájáért nem fogad el honoráriumot, mert célja a hímzés és a csipkekészítés hagyományának megőrzése, ápolása, az örökség továbbadása, a fiatalok támogatása.

Lakáskultúra is

A Balatonfüredi Hímző Műhely rendszeres résztvevője a város kulturális életének, bemutatókat tartanak, kiállításokat rendeznek, de különböző megyei és országos pályázatokon ugyancsak megméretik magukat: Kis-Jankó Bori pályázat, Élő Népművészet pályázat és kiállítás, Békéscsabai Textilkonferencia. A magyar

S. dr. Lackovits Emőke

nyelvterület tájegységeinek hímzőművészetét éltetik, ennek jellemző mintakincsét dolgozzák fel. A hagyományos, csak gyönyörködtető alkotásokon kívül olyan ékesített textileket is készítenek, amelyek a mai lakáskultúrában használhatók. Az eltelt tizenegy esztendő alatt 45 oklevéllel értékelték munkáikat, harminc kiállítás résztvevői lehettek és mintegy 600 db művészi díszített textil került ki kezükből. Zsűrített munkáik száma 62, amelyből a fele a legmagasabb, A kategóriát érte el. Tizenegy díjuktól kiemelkedik a Magyar Kézművesség Nagydíja, a Miniszterelnöki Hivatal Alkotói Nagydíja, a Békés megyei Textilkonferencia Ezüst Díja, a Kis-Jankó Bori pályázat II., III. és különdíja. A Balatonfüredi Értéktárba pedig elsőként kerültek be. Ebben az évben az Élő Népművészet kiállításra a Néprajzi Múzeumba a szakmai zsűri 30 alkotásukat válogatta be.

Az Örökségünk Hímző Műhely tagjainak keze nyomán a Balaton-felvidéki hímzéseken túl erdélyi, sárközi, sióagárdi, kalocsai, matyó, palóc díszített textilek is megszülettek/megszületnek, több, esetenként 9–12 darabból álló garnitúrák, továbbá úrihímzéses munkák. Valamennyi művészi ízlésről, kiváló arányérzetről és mindekelőtt elkötelezettségről tanúskodik. Ugyanis utóbbi nél-

kül nem születhetnek maradandó alkotások. Dudás Juli egykori népművész szavait idézve: „a népművészetet szeretni kell, vállalni érte a lemondásokat, feladni a kényelmes esti ágyba térést. A népművészet iránti érzéket pénzzel nem lehet megszerezni, erre születni kell...”

Ritka hímzések

A jubileumi tárlatukon az elmúlt évtized termését mutatják be, így: úrihímzéseket, jelesen a balatonfüredi és más dunántúli úrasztali textiliák feldolgozását, mintegy 26 db-ot, Balaton-felvidéki fehér hímzést 13 db-ot, sióagárdit 16 db-ot, korai kalocsai színes hímzéseket 12 db-ot, korai matyó színes hímzésből 10 db-ot, pilisi főkötőmintából 6 db-ot, palóc keresztzemesből 1, matyó keresztzemesből 5 db-ot, tardi hímzésből 4 db-ot, székelyföldi (Csíkcekefalva, Agyagfalva, Székelyudvarhely) különféle hímzésekből 37 db-ot, az erdélyi Sóvidékről (Atyha) 5 db-ot, Kalotaszegről 7 db-ot. Feltétlenül említést érdemlő az a tény, hogy a hímző műhely alkotásai döntő többségben a kevésbé ismert tájegységek hímzőhagyományait elevenítik fel, gondolok itt akár a Sóvidékre, vagy Székelyföld ismeretlenebb közösségeire, de az ismert hímzőhagyományból sem a leggyakrabban előfordulókat fogalmazzák újra, hanem a legkevésbé alkalmazottakat, akár az ókalocsai, akár a matyó cipős mintát vagy a pilisi főkötőhímzést emeljük ki. Külön elismerést érdemlő ez a törekvésük is.

Itt is, ahogy ez alkotótevékenységüket jellemzi, együtteseket láthatunk, amelyek a mai igényes lakáskultúrának lehetnek részei. Mindezeket túl betlehemi pályázatok, továbbá a 2015. évi Magyar Kézművesség karácsonyi pályázati anyagában is gyönyörködhetünk, amelynek terve *Pálffy Károly* festőművésznek köszönhető.

A jelenlegi tárlat híven igazolja, hogy kiknek alkotásai itt láthatók, valóban erre a szolgálatra, értéktérítésre születtek. Tanúskodnak a kiállított művészi munkák arról, hogy a magyar népművészet által megőrzött páratlan és gazdag emléktárhely kiváló forrás az élő népművészet változatos, díszített textiliáinak megteremtéséhez. Hiszen Illyés Gyulát idézve: „Nincs tarkább virág, változatosabb gyümölcs, mint amit a nép művészetének ágai adnak...” Ugyanakkor az egyes ékes darabokat szemlélve nyomon követhetjük azt a folyamatot, amikor a díszítő eljárások hímzésnek nevezett fajtája során az alkotók tüvel pamutfonalat, selymet vagy fémzálat visznek fel a vászon,

A füredi hímzők átadják az úrasztalterítőt Miklós Ferenc református tiszteletesnek

esetleg selyem alapanyagra. Emlékeznünk kell azonban arra is, hogy a 19. században a polgárosodás megindulásával, majd megrekedésével különleges pompaigény ébredt fel a falusi közösségekben, amelynek eredményeként megsokszorozódott a dúsan ékesített vászonhímzések száma, amely nem hagyta érintetlenül a Balaton-felvidéki közösségeket sem, pedig ezen a vidéken az átlagnál előrehaladottabb polgárosodásról beszélhetünk. Ez a folyamat valóságos újjászületését eredményezte a népművészetnek.

Perzsa–török ornamentika

A kiállított alkotások motívumkincsét elemezve elmondható, hogy a magyar hímzőkultúra azon sajátosságából sokat megőriztek, amelyet befolyásolt földrajzi és történelmi elhelyezkedése hazánknak, kelet és nyugat határán, aminek eredményeként a mindkét irányból érkező stílusirányzatok, hatások, az erőteljes nemzeti kultúra, az egyéni ízlés, díszítőkészség szűrőjén áthaladva egységes egészzé, sajátosan magyar díszítőstílussá alakultak. Egyéni stílus született meg, amely arra ösztönöz ma is, hogy ezt őrizzük az idők végéig, mert Györffy István szavaival: „Európa az egyéniséget keresi és értékeli bennünk, nem a tanulékonyságot”. Hisszük, hogy ez a látszat ellenére ma is így van. Ezen az összetartozási tudaton, mint erős alapokon a török hódoltság kora sem tudott változtatni, mert a három részre szakadt országban a nemzeti és keresztény egység megmaradt, amely az egységes hímzőstílus kialakulásának, megmaradásának magyarázatául szolgál. Különösen érvényes ez a szabad rajzú hímzésekre. Az olasz reneszánsz, valamint a perzsa–török ornamentika hamar megjelent nálunk, utóbbi közvetítésünkkel jutott el Nyugat-Európába. A két díszítőstílus kombinációjának jellegzetes megfogalmazású hímzett textiliákat eredményezett, magyar művészeti sajátosságként. A korabeli magyar asszonyok nemcsak egymástól, hanem a szaktekintélyeknek számító Batthyány Fe-

rencenétől, Telekiné Bethlen Katától, Nádasdy Tamásné Kanizsay Orsolyától is tanultak, de török hímzőasszonyoktól (bulyáktól), török főemberek feleségétől, mint a fahérvári Amhát aga nejétől egyaránt kaptak, vettek át mintegy együtteseket. Ez a tanulási vágy és készség máig nem vesztett ki az alkotó asszonyokból, asszonyi közösségekből. Ma ilyen szaktekintély Szuperne Bohus Judit asszony.

Ajándékozási kedv

Így, az említett hatások eredményeként máig megtaláljuk az ékesített textileken a reneszánsz, a barokk, sőt, a klasszicizmus jellegzetességeit, legyen az színes hímzőfonallal ékesített felület vagy fehér hímzés. Ezen gyönyörű alkotásokon belül külön egységet jelentenek a többnyire református közösségek által adományozott és megőrzött úrasztali textilek. Hiszen a dunántúli református gyülekezetek által birtokolt, jelenleg pedig döntő többségükben Pápán, az Egyházkerület Tudományos Gyűjteményeiben található liturgikus textilek közül többnek is elkészítették napjainkban használható és az eredeti mintakincset feldolgozó változatait.

Különösen figyelmet érdemlő a balatonfüredi 17–18. századi három úrasztali kendő újrafogalmazása, amelyet zöld selyemmel és aranyszálal varrtak ki. Velük a kor jellegzetes magyar munkáit élesztették újra, olyan mintakincset tárva a látogatók elé, amelyek a 19–20. századi paraszti hímzések mintakincsét is idézik. A közkinccsé tett alkotások is arról a hihetetlenül változatos és sokféleségében gazdag mintegyüttesről árulkodnak, amelyek ezeket a korabeli textileket jellemzik. Valamennyi egyházművészeti, egyháztörténeti, ugyanakkor művelődéstörténeti emlék egyszerre. Viharos és békés századokban születtek, erről tudósítanak, de ajándékozási kedvről, mint a hűség egyik legszebb megnyilvánulásáról egyaránt. Ez a vezérfonala a mai alkotóknak és ajándékozóknak ugyancsak. Ahogy egykor, a 17. és 18. században, de később is, az ismert

esetek döntő többségében nők voltak az adományozók, ezt a tradíciót a mai napig őrzik a női alkotók, közösségek. Indítékaik ugyan sokfélék lehetnek, de mindig érezhető egy-egy alkotás mögött a hála, a kegyelet, a szeretet, az emlékezés és emlékeztetés, a szépre, jóra való törekvés. Mintáiknak gazdagságát, változatosságát szemlélve az az érzésünk támad, hogy ezek az ékes textilek az ember által mindig vágyott édenkertet varázsolják a szemlélődők elé, nyugalmat, lelki békét sugározva.

Pillanatot uraló szent idő

Végezetül elmondható, hogy az egész tárlat az emberiséggel egyidős, a környezet szebbé tételére irányuló alkotásvágyról árulkodik, amely mind a múltban, mind a jelenben megragadható, hiszen ez az óhaj az emberi szükségletek sokféleségének egyike, létjogosultsága megkérdőjelezhetetlen és kiirratatlan – reméljük, az is marad. Az elmúlt korok textilművészete pedig kiemelt forrás a mai alkotóknak, tehetségéről, igényességéről, szakmai felkészültségéről, magas esztétikai értékrendről, nemes hagyományápolásról tanúskodva. Nagy formagazdagságot, változatosságot, gyönyörködtető alkotásokat csodálhatunk meg, értő szívekre és kezekre csodálkozhatunk rá, ugyanakkor ízlésformálásról, ember és anyag bensőséges kapcsolatáról bizonyosodhatunk meg. Felfedezzük azt a teremtő erőt, amely a szakmai tudást, szorgalmat, áldozatvállalást ugyan nem nélkülözheti, ámde a tehetséget hozzá minden itt kiállító alkotó a Teremtőtől kapta, és jól sáfárkodik vele. Birtokosai lehetünk most a pillanatot uraló szent időnek, amikor érzékelhetjük a múlt, jelen, jövő egybekapcsolódását egy végtelenbe vesző sor állomásként, amelyre a tárlat folytonosságot jelző művészi munkái emlékeztetnek. Az alkotókban lejátszódott lelket érintő találkozásról kiállított alkotásaikkal vallanak. Isten áldása kísérje további törekvésüket, szolgálataikat, alkotótevékenységüket!

S. dr. Lackovits Emőke
néprajzkutató

Megkezdődött a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés

Külön gyűjthetjük egy kék kukába október 1-jétől a papírt és a műanyagot, amit a veszp-rémi hulladékválogatóban különítenek majd szét.

Igaz, egyelőre kísérleti jelleggel Balatonfürednek csak az egyik városrészében (képtünkőn), de megkezdődött a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés a városban. A jövő év elejétől – ígéri a Probio Zrt. vezérigazgatója, *Somogyi László* – az egész városra kiterjesztik a szelektív hulladékgyűjtést. A kék, 240 literes hulladékgyűjtők elszállítása a megadott időpont szerint, havonta egyszer történik majd. A házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés pluszköltsége nem a lakosságot terheli, a kék kukákat és azok elszállítását uniós pályázatból, az Észak-balatoni Hulladékgazdálkodási Rendszer fejlesztése keretében fizeti a Probio cége, a Balatonfüredi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.

BFN

Balatonfüreden a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés határa az Lóczy L. u. (Arácsi u. és vasútállomás között), Arácsi u., Ady E. u. és vasúti nyomvonal (arácsi állomás és az Ady E. u. között) által határolt terület. A kijelölt utcákban lakóingatlanonként 1 darab 240 literes, kék színű, kerek hulladékgyűjtő edényt biztosítanak térítésmentesen, amennyiben a lakosnak lejárt díjtartozása nincs. Az edényt október 21-ig a Fürdő utca 20. szám alatti telephelyen, hétköznapokon 7–15 óra között, személyi igazolvánnyal, átvételi elismervény aláírásával lehet átvenni

Kék Hullám Zászló másként

Mindannyiunk érdeke, hogy a balatoni strandok évről évre magasabb színvonalúak és minél vonzóbbak legyenek az idelátogatók számára – fogalmazott Balassa Balázs, a Balatoni Szövetség elnöke az ez évi strandminősítés tapasztalatait összefoglalva.

Már ebben az évben új szempontok szerint történt a minősítés, akkor járták be a strandokat a szövetség emberei (a Balaton-parti Fürdőegyesületek Szövetsége, a Magyar Turizmus Zrt., a NABE, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága és az ÁNTSZ képviselője), amikor azok már üzemeltek, hogy pontosabb

képet kapjanak a nyári színvonalról. Az idei év egyik tanulsága, hogy nagy meglepetést okoztak a szabad strandok, amelyek ugyanolyan magas szintű szolgáltatást tudnak nyújtani, mint a fizetősek. A minősítésnek a legfontosabb célja, hogy tanuljanak belőle, ezért minden strandüzemeltetőnek megküldték a kitöltött minősítő lapokat, amikből ki-

Tervezett strandbírálati szempontok: a víztakarékosság (víztakarékos csaptelepek, WC-öblítők), melegvíz-előállítás napenergiával, szelektív hulladékgyűjtés, autó helyett kerékpárhasználat ösztönzése.

derül, hogy mire kell a jövőben jobban figyelniük.

Fabacsovicsné Kovács Krisztina, a Balatoni Szövetség titkára elmondta, hogy az idén három kategóriában adott ki a szövetség különdíjakat (kerékpárosbarát, családbarát és a legsportosabb strand), ezek két évente fognak ismétlődni, hogy az üzemeltetőknek legyen elég idejük a megfelelő fejlesztésekre. Néhány új szempont bekerült a pontozásba, ilyen a strand általános állapota, összképe, a hangosítás megléte, valamint az eligazító táblák kihelyezése. A Balatoni Szövetség jövőre keresi a Balaton legzöldebb strandját, ebben partnere a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága lesz. A legkisebb ökológiai

lábnyommal rendelkező strandot szeretnék megtalálni. 2016-ban a másik különdíj a Balaton akadálymentes strandja cím lesz, amelynek odaítélésében a Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége lesz a szövetség partnere.

Dr. Nagy Lajos, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság munkatársa ismertette a Balatonra vonatkozó különböző élőhelyvédelmi kategóriákat, valamint, hogy ez mit is jelent egy strandüzemeltető számára. Elmondta, hogy a nádasokkal kapcsolatos tennivalókról időben és nem a strand nyitásakor kell döntenie. Legtöbb esetben ez egy engedélyköteles eljárás, ami több hónapot is igénybe vehet. A parti kőszórások karbantartása, illetve a kotrás is olyan tevékenység, aminek megvan a megfelelő ideje, amikor nem zavarja az élővilágot, és nem okoznak kárt vele. A legzöldebb strand bírálati szempontjai között ott lehet a madárbarát kialakítás (odúk, denevérszállások kihelyezése), a hazai fa- és cserjefajok előnyben részesítése. Felhívta a figyelmet, hogy a bütykös hattyú jelenléte a strandokon nem kívánatos, az etetését kerülni kellene.

A Balatoni Szövetség ülésén elhangzott még, hogy a tengerparti strandokhoz képest is versenyképesek a balatoni strandok, egyre több az árnyékoló, az animáció, a sportolási lehetőség. Igen fontos a strandon levő vizesblokkok megfelelő felszereltsége és tisztántartása.

BFN

A gyógyító mágnes

A Föld mágneses ereje mindenki előtt ismert, sokan meg is figyelik az élőlényekre gyakorolt hatását. A Földet tekintetjük egy óriási mágnesnek, melynek a két pólusa, az Északi- és a Déli-sark között mozog a mágneses energia. Az idő múlásával a pólusok többször is helyet cseréltek, s a Föld mágneses ereje minden alkalommal csökkent. Egyes emberek részben éppen a mágneses mező gyengülésével magyarázzák számos betegség megjelenését, terjedését. A mai „túlcivilizált” világ pedig tele van vasbetonból és acélból készült épületekkel, melyek gátolják a mágneses energia terjedését.

A mozgáshiány, a nem megfelelő táplálkozás, a stressz, a sok-sok káros környezeti hatás (melyekért mi, emberek vagyunk a felelősek), illetve a Föld mágneses erejének a csökkenése mind negatív hatással van a szervezetünkre. Ennek következtében jelentkezik a sejtszintű energiahiány, a vitalitás csökkenése – ez különféle betegségekhez vezethet.

A mágnes gyógyító erejét már az ősi kultúrákban is alkalmazták a szépség és egészség érdekében. Ma sincs ez másképp. A mágnesrezonanciás terápia során a szervezet egészséges rezgéstományaival dolgozunk, azaz a kibillent egyensúly visszaállítása és az öngyógyító rendszerek aktivizálása a cél. Stressz hatására a szervezet kibillen az egyensúlyi helyzetéből, amire hamar reagál a vegetatív idegrendszer, a hormonrendszer, a nyálkahártyák begyulladnak, s egy

idő után már képtelen az alkalmazkodáshoz, kialakulnak a betegségek. Fejfájás? Hormonális, esetleg menstruációs probléma? Allergia? Ízületi fájdalmak? Cukorbetegség? Energialágy, fáradékonyság? Ezek mind a felborult egyensúlyi állapot jelzései. A mágnesrezonancia egészséges rezgéstományaival történő kezeléssel, a test vitalizálásával beindíthatjuk a szervezet regenerációs folyamatait. Így a szervezet képes ismét működtetni az öngyógyító rendszereit.

A mágnes terápia főbb alkalmazási területei: betegségmegelőzés, stresszcsökkentés, az immunrendszer megerősítése (daganatos betegségek esetén is!), hormonális, akár menstruációs problémák, pajzsmirigy-problémák, gyulladáscsökkentés (általános, de férfiaknál prosztatagyulladás esetén is), ízületi fájdalom, gyulladás csökkentése, alvászavarok, cukorbetegség, emésztőrendszeri problémák, Candidagombásodás, bélfergek, elösködők, Chron-betegség, érelmeszesedés, érszűkület, migrén, fejfájás, dohányzásról leszokás segítése. További kérdések esetén szívesen segítünk személyesen is! (X)

Kelemen Livia
gyógynövényszakértő, tanár
Elérhetőség: Balatonfüred,
Kossuth utca 19.
Nyitva tartás: hétfő–
péntek: 9–17, szombat: 9–12

LEVÉL AZ OLVASÓNAK

Egy aláírásról

Az ember azt gondolja, hogy ebben a feje tetejére állt világban már annyi minden történt vele, hogy semmi meglepetés nem érheti. Nos, szeretném tájékoztatni a Kedves Olvasót, hogy rejteget még ez a megromlott létezés furcsaságokat, amiken az ember nem tudja, hogy csodálkozzon-e, vagy nevéssen egy jóízűt... Vagy akár mind a kettőt!

A rövid történet egy biztosítási kárügy köré épül: a múltkor, eszement szélviharban betört egy nyitva felejtetett, lépcsőházi ablak. Hétköznapi eset, szót sem érdemel. E-mail a biztosítónak, aki/ami rögtön válaszol, igaz, azt is közli velem, hogy ez egy automatikus levél, eszembe ne jusson bármit is kezdeni vele, csak jelzik, hogy vették az adást. Aztán jön a telefonhívás a kárszakértőtől: mikor nézheti meg a kárhelyszínt? Elkezd számolgatni magamban: ez az egész ablakügy néhány ezer forint, ezért kárszakértőt küldenek? Dupla költség – és persze valahol ezt is mi fizetjük meg. De nincs mit tenni. A kárszakértő a megbeszélte időpontban fölszuszog a harmadik emeletre, azonnal látszik rajta, nem egy lépcsőjáró típus. Megtörténik a szokásos adminisztráció – de nehogy bárki is papírra és írószerszámra gondoljon! Elő a laptop, hosszadalmas pötyögtetés, aztán kész. Végül a pasas furcsa mozdulatot tesz: átbillent a laptopot, előttem az asztalon fekszik a képernyő, de tök üres. Talán csak rossz szögben nézem? Zavaromban megkérdezem: olvassam el? Mire ő: Nem, dehogy! Úgyis megkapja e-mailben. Csak írja alá!

Azt hiszem, nagyon hülyén nézhettem rá. Mutat a képernyőn egy körberajzolt négyyszöget: oda bele! De hát... hebeggek még mindig értetlenül. Az ujjával! – néz rám, hogy mit lehet ezen nem érteni. És én aláírtam. Az ujjammal. Igaz, az idétlen kricsz-kraksz még nyomában sem hasonlított az eredeti aláírásomhoz. De semmi baj! Ígérem, hogy gyakorolni fogom – ha már ilyen világot élünk!

Gaál Antal

Fizetős laboratóriumi vizsgálatok a DRC-ben

Gyors eredmény, nincs sorban állás!
Ha Önnek fontos az idő, a kényelem, forduljon hozzánk!
Hétfőtől péntekig 08.00-14.00 óráig.
Eredmény 24 órán belül!

Diagnosztikai szolgáltatásainkat bárki szabadon igénybe veheti a DRC Kft. 8230 Balatonfüred, Ady Endre u. 12. szám alatt, szolgáltatásaink elérhetőek a privát páciensek és az egészségügyi szolgáltatók részére is.

A kedvező árú vizsgálati csomagok választása mellett lehetőség van az egyes laborvizsgálatok egyenkénti elvégzésére is.
Bármely kérdés esetén az alábbi elérhetőségeken kaphat felvilágosítást!

Telefon: 87-481-616

Web: www.drc.hu

Ígéretes szezon előtt

Felső sor: Bóka Bendegúz b.-szélső, Zdolik Bence ballövő, Mátó István beálló, Ligetvári Patrick b.-lövő, Stanislaw Kasperek j.-lövő, Gerdán Tibor b.-lövő, Bánhidi Bence beálló, Vasvári Ádám b.-lövő, Szöllösi Bence irányító. Középső sor: Gyene Norbert j.-szélső, Nemes Richárd beálló, Zubjuk Igor edző, Csoknyai István vezetőedző, Pap Endre masszőr, Szathmári János kapusedző, Győri Mátyás irányító/b.-lövő, Törteli Koppány irányító/b.-lövő. Ülnek: BujtárÁdám j.-szélső; Kemény László beálló, Mihail Petrovski j.-lövő, Fazekas Nándor kapus, Rózsavölgyi Gergő kapus, Győri Kristóf kapus, Szilágyi Dávid b.-lövő, Gábori Mátó j.-szélső, Németh Balázs irányító/b.-szélső

Nagy érdeklődés mellett zajlott le a reformkori rendezvénysorozat kísérő programjaként a Széchenyi István sakkemlékverseny.

A 42 fő csoportokban küzdött a díjakért. A verseny szervezői a támogatók jóvoltából a gyermekcsoportokat – tekintettel arra, hogy itt néhány év sokat számít – a születési

Sakkviadal

évek alapján további csoportra osztották. Így alakult ki a végeredmény, ami az alábbi: Felnőttek: 1. Matyi Attila (Veszprém), 2. ifj. Forgács Attila (Balatonfüred), 3. Jávor János (Ajka). Gyermekek (2003 után született leányok): 1. Domonkos Eszter (Pápa), 2. Somogyi Barbara (Városlőd), 3.

Fernyák Martin (Herend). Gyermekek (2003 után született fiúk): 1. Kaufmann Bertalan (Ajka), 2. Weisz Ádám (Városlőd), 3. Totiván Alex (Ajka). Gyermekek (2006 után születettek): 1. Darida Gergő (Herend), 2. Pap László (Balatonfüred), 3. Fernyák Martin (Herend). Ifjúságiak: 1. Balogh Bálint (Pápa), 2. Róka Bálint (Pápa), 3. Jávor Diána (Városlőd).

Perkovits Géza

Majthényi Szabolcs és Domokos András Európa-bajnok

Majthényiek 1994 óta „szállítják” a vb-sikereket

A Majthényi Szabolcs–Domokos András kettős aranyérmes lett az umagi vitorlázó Repülőhollandi Európa-bajnokságon.

A hajóosztály világklasszis magyar párosa mögött a holland Enno Kramer–Ard Geelkerken holland duó végzett másodikként. Majthényiek a csütörtöki két futamgyőzelmükkel nagy lépést tettek a végső siker felé, akkor átvették a vezetést, és előnyüket

növelték a szombati zárónapig. A 70 hajót felvonultató Európa-bajnoki mezőnyben Süli András és Papp Dávid hetediként végzett, Ziegler János és Czeizel Balázs 13., Gáborjani-Szabó Gábor és Argay Béla a 14., Kardos Antal és Polgár Csaba pedig a 16. lett.

Majthényi Szabolcs és Domokos András első világbajnoki aranyukat 1994-ben nyerték. Azóta szinte minden évben „szállítják” a győzelmeket.

MVSZ

Abszolút győzelem a nemzetközi versenyen

Eredményesen és Berecz Zsombor abszolút győzelmével zárult az MVM Finn országos bajnokság és nemzetközi verseny Balatonfüreden, az MVM Sportegyesület rendezésében.

A bajnokságra összesen negyvenkilenc finnes érkezett, ezen belül hárman külföldről, köztük Berecz Zsombor egyik edzőtársa, a szintén a világ élmezőnyében vitorlázó horvát Milan Vujasinovic.

A bajnokságot az erősebb szeles futamok jellemezték, de azért a résztvevők kisebb szélben is levitorláztak pár futamot.

Az első versenynap összetett eredményei alapján Berecz Zsombor három futamgyőzelmével magasan vezette az eredménylistát, második helyen Tomai Balázs, harmadik helyen pedig Majthényi Zsombor állt. A második versenynap parti halasztással telt, hiszen a Balatont mintha kivasalták volna. A versenyzőknek így jutott idejük az előző napi fárasztó menetelés után pihenni kicsit.

A harmadik versenynap nagy kihívás elé állította Fluck Benedek versenyrendezőt és csapatát, hiszen minimális erejű, forgolódó szél köszöntette a délelőtti vízre szálló mezőnyt.

Hús csomóval a csúcsra

Groupama-Granini J/24 és Melges24 országos bajnokság

A Balatonfüredi Yacht Club és az MVM SE szoros együttműködése ismét egy jól működő, jó hangulatú versenyben mutatkozott meg. Több mint 120 versenyző vett részt szeptember utolsó hétvégéjén a magyar bajnokságon. A szervezők és a rendezők mindent megtettek a résztvevők jókedvéért, hiszen a sport mellett minden napra jutott egy kis szórakozás is. Csütörtökön 15–20 csomós szélben száguldhattak hajóikkal a versenyzők, szerencsésükre az első napon még ragyogó napsütésben. Később nem voltak ennyire kegyesek az égiek, pénteken a versenyrendezés nem tudott futamot rendezni az erős szél miatt. A társaság így sem csüggedt, az első napi kellemes hangulatú vacsora után pénteken a Koczor Pince látta vendégül az időjárás miatt aznap keveset foglalkoztatott csapatot. Szombaton az első naphoz hasonlóan három futam keretein belül bizonyíthattak a versenyzők, de a hajóosztályok első helyén nem történt változás, továbbra is az FGF Sailing Team (Melges24) és a Zulu2 (J/24) vezette a sort. Az utolsó napra való rákészülés szombat este a Kredenc Borbisztróban folytatódott, ahol finom borok kortyolgatása közben izlelgethették az addig történeteket és a vasárnapi esé-

Rauschenberger Miklós és csapata a dobogó tetején

lyeket a csapatok. A verseny utolsó reggelén az elmúlt napok szélerejéhez képest meglepő módon szinte teljesen leálló szél fogadta a kormányosokat és legénységüket Balatonfüreden. A versenyrendezés azonban mindent megtett, hogy a gyakran csak öt csomót elérő, forgolódó szélben el tudják engedni a mezőnyt. Végül egy érvényes futam lett a mérlege a vasárnapnak, mely a végeredményt is befolyásolta. Rauschenberger Miklós és csapata megrázta magát a szombati borulás után, és a Jukebox végül a dobogó tetejére repítette őket. Második helyen az egész hétvégén kiváló teljesítményt nyújtó és az utolsó napig vezető Zulu2 végzett, a harmadik helyet pe-

dig a Django zsebelte be. Melges24-ben az FGF Sailing Team Bakóczy Róbert kormányzásával nem talált legyőzőre a hétvége folyamán. A Strange Brew legénysége a dobogó második fokára küzdötte magát, a bronzérmek a Seven-Five-Nine vitorlázóinak nyakába kerültek.

A J24 és a Melges24 májusi flottabajnoksága és az elmúlt hétvége országos bajnoksága nemcsak keretbe foglalta klubunkban a 2015-ös vitorlázószezont, de iskolapéldájává vált annak, hogy két osztály és két egyesület szoros együttműködése milyen kiváló versenyeket és baráti hangulatú eseményeket eredményez. Folytatás a téli szünet után újra Balatonfüreden.

Az utolsó versenynap kedvező szélviszonyokat hozott

A futam során a szél egyre erősödött, közben iránya is változott, így a versenyrendezés pályamódosításokkal korrigálta a szélirány változását, hogy minden versenyző számára azonos versenykörülményeket biztosítson. A harmadik versenynap harmadik futamát hasonló szélviszonyok mellett sikerült megrendezni, Berecz Zsombor végig vezetve elsőként futott be, azonban mivel korai rajtos volt, így futamgyőzelme nem értékelhető. Másodikként Tomai Balázs, az MVM SE versenyzője ért célba, aki Laser hajóosztályban szerezte meg pár hónapja Magyarországra számára az olimpiai kvalifikációt. Balázs az egész bajnokság során stabilan az élmezőnyben vitorlázott. A versenynap végén az összesített

futam végére a szél erejét a pálya egyes szakaszain 30–32 csomós ráfújások is jellemezték, és több hajó már a futam előtt a partra vitorlázott, valamint több hajó a futam utolsó szakaszán felborult és mentésre szorult, Fluck Benedek úgy döntött, hogy nem rendez több futamot.

Az utolsó versenynap első futama Berecz Zsombor, második futama Milan Vujasinovic győzelmét hozta.

Az összetett eredmények alapján a nemzetközi versenyt és a magyar bajnokságot is nagy pontelőnnyel Berecz Zsombor (MVM SE) nyerte. Az abszolút kategória második helyén Milan Vujasinovic, a harmadikon megérdemelten Tomai Balázs (MVM SE) végzett.

MVM Sportegyesület

Észak-balatoni Regionális Konferencia Központ Kft.	
Tel.: +36 87 480 000 Fax: +36 87 480 000 e-mail: balaton@confkzp.hu Honlap: http://www.balatonkonferencia.hu	
OKTÓBER	
Oktober 17., szombat 16.00 18.00	BKSE–Balszögújváros NB I-es II. közbélyes-mérkőzés BKSE II–Georgikon NB II-es közbélyes-mérkőzés
Oktober 18., vasárnap 09.00 16.00 18.00	Balatonfüredi SC–Hévísi VSE szakkapcsolatbajnokság BKSE–Várpalotai BSK NB I-es közbélyes-mérkőzés Junior Felnőtt
Oktober 27., kedd 18.00	BKSE–Győgyes NB I-es III. közbélyes-mérkőzés
Oktober 28., szerda 16.00	BKSE–Oroszlói NB I-es II. közbélyes-mérkőzés

SMARTSONIC HIFU ARCFIATALÍTÁS

1 KEZELÉS, 2 ÓRA, 7 ÉV MÍNUSZ

Már Balatonfüreden is elérhető a legmodernebb arcfiatalító eljárás, a SmartSonic HIFU Arclifting, mely **egyetlen alkalommal** ér el látványos eredményeket, természetes módon, vágás és idegen anyag nélkül. A hatása tartós, a bőr a kezelést követően még 4-6 hónapig folyamatosan javul.

MILYEN EREDMÉNYEKET ÉR EL A SMARTSONIC HIFU?

- ◆ HALVÁNYABB RÁNCOK
- ◆ KISEBB KARIKÁK, SZARKALÁBAK
- ◆ FESZESEBB, TÖMÖREBB BŐR
- ◆ JOBB BŐRTEXTÚRA
- ◆ TOKA CSÖKKENÉSE
- ◆ NYAK REDŐK CSÖKKENÉSE
- ◆ ÉLESEBB ARCKONTÚR
- ◆ ARC MEGEMELKEDÉSE
- ◆ SZEM KINYÍLÁSA
- ◆ SZEMÖLDÖK MEGEMELKEDÉSE
- ◆ FIATALOSABB DEKOLTÁZS, NYAK
- ◆ PETYHÜDTÉG & MEGERESZKEDÉS CSÖKKENÉSE

Euphoria Beauty & Med

Telefon: 06 30 485 8019 Cím: Balatonfüred Blaha Lujza u. 7.

www.euphoriamed.hu

Tekintsd meg eredményeinket honlapunkon!

2015.

NOVEMBER 7.

TÉRÍTÉSMENTES SZŰRŐVIZSGÁLATOK

Sybilla **Balatonfüred
CSOKONAI UTCA 10.**
**MAGÁNORVOSI RENDELŐ
PREVENCIÓS ÉS
HALLÁSGONDOZÁSI KÖZPONT**

- Fül-orr-gégészeti daganatszűrés
- **HALLÁSSZŰRÉS**
- Hallókészülék-viselők hallásvizsgálata
- Hallást segítő kiegészítő
eszközök bemutatása
- Bőrgyógyászat – anyajegyszűrés

Bejelentkezés:

30 5038790

munkanapokon 14–18 óra között

...az alkotás élménye

www.monumentestate.hu

Cégünk száz százalékban magyar magántulajdonban lévő, építőipari kivitelezéssel és ingatlanfejlesztéssel foglalkozó vállalkozás.

Az építőipari és építőmesteri szakmunkák teljes palettájával, a tervezéstől a kulcsra kész kivitelezésig- állunk ügyfeleink szíves rendelkezésére.

- tervezés
- kulcsra kész kivitelezés "A-Z"-ig
- építőmesteri szakmunkák
- asztalos szakmunkák
- ács- és tetőfedő szakmunkák
- belsőépítészeti szakmunkák
- gépészet és innovatív energiaforrások
- épületvillamosság
- gyengeáram és intelligens vezérléstechnika
- gépi és kézi földmunka
- állványépítés és bérbeadás

Elsősorban Balaton és Budapest vonzáskörnyezetében tevékenykedünk, ahol teljes körű hatósági képviseletet és ügyintézészt is biztosítunk ügyfeleink számára.

Forduljon hozzánk bizalommal!

© 2014 Monument Estate Kft.

Földvárszki Tibor tulajdonos-ügyvezető
Tel.: +36 70 978 65 00
foldvarszki@monumentestate.hu

Pacher László tulajdonos-ügyvezető
Tel.: +36 70 930 05 61
pacher@monumentestate.hu

A Vodafone eltörli a roaming díjakat – úgy mobilozhatunk az EU-ban, mint itthon.

Az elmúlt hetekben a Vodafone Magyarország forradalmi változásokat jelentett be a külföldi mobilhasználatban. Az első lépésben április elsejével bevezettük az új Red EU csomagokat, amelyekkel magán és üzleti ügyfeleink is pontosan ugyanúgy használhatják mobiljukat az Unió és több más európai ország területén, mintha itthon lennének, majd május elseje óta hasonlóan kedvező megoldást kínálunk a feltöltő kártyát használó ügyfeleinknek is.

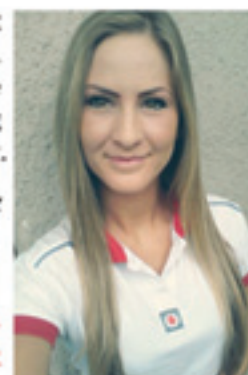
Az április elsejével átalakított, de változatlanul 9990 Ft-tól elérhető új Red EU csomagok belföldön a normál díjas számok irányába korlátlan hívást és üzenetküldést, valamint jelentős adatforgalmat kínálnak mind a lakossági, mind pedig az üzleti ügyfeleknek. Az új Red szolgáltatás csomagokkal Vodafone Magyarország előfizetői egyedülálló módon Európa-szerte ugyanúgy tudják használni új lakossági és üzleti Red EU csomagjaikat hívások kezdeményezéséhez és adatkeretük felhasználásához, mintha otthon lennének- minden plusz költség nélkül.

A Vodafone Magyarország a feltöltő kártyát használók számára május elsejével vezette be a díjmentes „Európa hazai áron” opciót, amellyel az előre fizető ügyfelek is a hazai perc és SMS díjakkal telefonálhatnak, vagy küldhetnek haza üzenetet az EU tagállamokból, valamint Izlandról, Liechtensteinből, Norvégiából, Svájcban és Törökországból. Ugyanezekben az országokban használható az „Európa adat napijegy”, amellyel feltöltő kártyával rendelkezők napi 100 MB adatforgalmi keretet kapnak napi 990Ft-ért.

A Vodafone Magyarország hazai mobil szélessávú lefedettsége – amely jelenleg a lakosság 98,4%-a számára teszi elérhetővé a nagy sebességű mobilinternet szolgáltatások elérését – messze a legmagasabb Magyarországon, emellett az elmúlt években a Vodafone több olyan újdonságot is bevezetett, amely rendkívül előnyös az ügyfelek számára. A Vodafone Red csomagjai hozták el Magyarországon a korlátlan hazai beszélgetés és üzenetküldési lehetőségét, a Vodafone Asszisztensek villámgyors ügyintézészt kínálnak, a nemrégiben bevezetett és május végéig minden Red ügyfél által külföldi nélkül kipróbálható Red Mozi pedig hatalmas film és sorozat kínálatával hódít.

A Balatonfüredi Vodafone üzletvezetőjeként szeretettel várom Önt is az üzletünkben, hogy személyesen is megismerje az új csomagok előnyeit, és közösen találjuk meg az Önnek legmegfelelőbb szolgáltatáscsomagot.

Réger Beatrix

Üzletcím:
Balatonfüred, Kossuth Lajos utca 12.
Telefonszám: **70-312-58-72**